

Міністерство освіти і науки України
Запорізький національний університет

Ухвалено
Вченою радою
юридичного факультету
Протокол № 5 від «25» 12 2025 р.

Голова ради

Тетяна КОЛОМОЄЦЬ

Затверджено
Вченою радою ЗНУ
Протокол № 7 від «19» 12 2025 р.
Заступник голови Вченої ради

Олександр БОНДАР

**ПРОГРАМА
АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ**

Спеціальність 262 Правоохоронна діяльність
Освітньо-професійна програма «Правоохоронна діяльність»
Галузі знань 26 Цивільна безпека
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Форма здобуття освіти: денна / заочна

Запоріжжя
2025

З М І С Т

I. Пояснювальна записка	3
Структура атестаційного іспиту	3
Порядок та етапи проведення атестаційного іспиту	5
II. Критерії оцінювання	8
III. Зміст атестаційного іспиту	10
Конституційне право	10
Адміністративне право	13
Адміністративно-деліктне право	18
Кримінальне право	20
Кримінальне процесуальне право	38
Судові та правоохоронні органи України	41
Оперативно-розшукова діяльність	54
IV. Зразок завдання для атестаційного іспиту	56
V. Список рекомендованої літератури	64

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Підготовка здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність» відповідно до стандарту вищої освіти завершується проведенням підсумкової атестації. Постановою Кабінету Міністрів України «Про атестацію здобувачів ступеня фахової передвищої освіти та ступенів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту» від 19 травня 2021 р. № 497 та стандартом вищої освіти спеціальності 262 Правоохоронна діяльність для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти формою атестації здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра визначено єдиний державний кваліфікаційний іспит. Єдиний державний кваліфікаційний іспит передбачає оцінювання досягнень результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти для спеціальності 262 Правоохоронна діяльність для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Згідно з п. 1² постанови у період воєнного стану та протягом одного року після його припинення або скасування атестація здобувачів здійснюється без проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту.

У період дії воєнного стану та у зв'язку з призупиненням проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту атестація здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність» здійснюється у формі атестаційного іспиту.

Атестація здійснюється шляхом оцінювання рівня досягнення здобувачами вищої освіти програмних результатів навчання, сформованості програмних компетентностей, їх відповідності стандарту вищої освіти спеціальності 262 Правоохоронна діяльність та освітньо-професійній програмі «Правоохоронна діяльність». За результатами атестаційного іспиту здобувачам вищої освіти присвоюється ступень вищої освіти бакалавр; освітня кваліфікація – бакалавр правоохоронної діяльності.

У процесі атестації визначається здатність здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра розв'язувати спеціалізовані завдання та практичні проблеми з питань професійної діяльності у галузі правоохоронної діяльності.

Структура атестаційного іспиту

Під час атестаційного іспиту здобувач вищої освіти повинен продемонструвати належний рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти за спеціальністю 262 Правоохоронна діяльність та освітньо-професійною програмою «Правоохоронна діяльність» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, таких як:

РН1. Розуміти історичний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності.

РН2. Організувати культурний діалог на рівні, необхідному для ефективної професійної діяльності.

РН3. Збирати необхідну інформацію з різних джерел, аналізувати і оцінювати її.

РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези, аргументувати висновки. РН5. Розробляти тексти та документи з питань професійної діяльності, вільно спілкуватися українською та іноземною мовами усно і письмово у соціальній і професійній сфері.

РН6. Розуміти принципи і мати навички етичної поведінки, соціально відповідальної та свідомої діяльності у сфері правоохоронної діяльності.

РН7. Здійснювати координацію діяльності суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою своєчасного реагування на кримінальні злочини, адміністративні правопорушення та події.

РН8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах для повного та всебічного встановлення необхідних обставин.

РН9. Користуватись державною системою урядового зв'язку, Національною системою конфіденційного зв'язку, формування та реалізації державної політики у сферах кіберзахисту критичної інформаційної інфраструктури, державних інформаційних ресурсів та інформації,

криптографічного та технічного захисту інформації, телекомунікацій, користування радіочастотним ресурсом України, поштового зв'язку спеціального призначення, урядового фельд'єгерського зв'язку.

РН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

РН11. Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

РН12. Адаптуватися і ефективно діяти за звичних умов правоохоронної діяльності та за умов ускладнення оперативної обстановки.

РН13. Знати і розуміти відповідні вимоги законодавства, грамотно оформлювати процесуальні документи, що використовуються під час провадження у справах про адміністративні правопорушення, здійснювати превентивні та примусові поліцейські заходи, а також кваліфікацію адміністративних та кримінальних правопорушень.

РН14. Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності. РН15. Працювати автономно та в команді виконуючи посадові обов'язки та під час розв'язання складних спеціалізованих задач правоохоронної діяльності.

РН16. Застосовувати заходи, спрямовані на усунення загрози життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення кримінального злочину чи адміністративного правопорушення.

РН17. Використовувати основні методи та засоби забезпечення правопорядку в державі, дотримуватись прав і свобод людини і громадянина, попередження та припинення нелегальної (незаконної) міграції та інших загроз національній безпеці держави (кібербезпеку, економічну та інформаційну безпеку, тощо).

РН18. Застосовувати штатне озброєння підрозділу (вогнепальну зброю, спеціальні засоби, засоби фізичної сили); інформаційні системи, інформаційні технології, технології захисту даних, методи обробки, накопичення та оцінювання інформації, інформаційно-аналітичної роботи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні), оперативні та оперативно-технічні засоби, здійснення оперативно-розшукової діяльності.

РН19. Вміти застосовувати процедури надання першої медичної допомоги.

РН20. Підтримувати, встановлені на законодавчому рівні, умови дотримання дозвільної системи.

РН21. Організовувати заходи щодо режиму секретності та захисту інформації.

РН22. Вміти оцінювати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати розвиток обстановки, дій правопорушників та противник, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень.

З метою забезпечення повного та ґрунтовного оцінювання рівня науково-теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти, програма атестаційного іспиту як комплексна перевірка сформованості програмних компетентностей, досягнення здобувачами вищої освіти програмних результатів навчання, зі спеціальності 262 Правоохоронна діяльність за освітньо-професійною програмою «Правоохоронна діяльність» для бакалаврського рівня вищої освіти охоплює освітні компоненти з циклів професійної підготовки спеціальності та професійної підготовки освітньої програми, такі як:

- Конституційне право;
- Адміністративне право;
- Адміністративно-деліктне право;
- Кримінальне право;
- Кримінальне процесуальне право;
- Судові та правоохоронні органи України;
- Оперативно-розшукова діяльність.

Порядок та етапи та проведення атестаційного іспиту

Атестація здобувачів вищої освіти проводиться екзаменаційною комісією відповідно до графіка освітнього процесу, затвердженого розкладу проведення атестації. Для організації та проведення атестаційного іспиту використовується система електронного забезпечення навчання ЗНУ (далі – СЕЗН ЗНУ) на платформі MOODLE.

Екзаменаційний білет атестаційного іспиту зі спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» складається з двох блоків завдань:

- теоретичний блок – 2 теоретичних тестових модулі;
- практичний блок – 2 практичні ситуаційні задачі (кейси).

Теоретичний блок включає:

1. Перший теоретичний тестовий модуль передбачає відповіді на 20 тестів з дисциплін циклу професійної підготовки спеціальності: «Конституційне право», «Адміністративне право», «Адміністративно-деліктне право»;
2. Другий теоретичний тестовий модуль передбачає відповіді на 20 тестів з дисциплін циклу професійної підготовки спеціальності: «Кримінальне право»; «Кримінальне процесуальне право»; «Судові та правоохоронні органи України», «Оперативно-розшукова діяльність».

Практичний блок включає:

1. Перше практичне завдання передбачає вирішення здобувачами практичної ситуаційної задачі (кейсу) з таких дисциплін циклу професійної підготовки спеціальності: «Конституційне право», «Адміністративне право», «Адміністративно-деліктне право»;
2. Друге практичне завдання вирішення здобувачами практичної ситуаційної задачі (кейсу) з таких дисциплін циклу професійної підготовки спеціальності: «Кримінальне право»; «Кримінальне процесуальне право»; «Судові та правоохоронні органи України», «Оперативно-розшукова діяльність».

У СЕЗН ЗНУ на сторінці «Атестаційний іспит 262 Правоохоронна діяльність (бакалавр)» (<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=18315>), розміщуються: актуальна інформація щодо атестації – розклад атестації, умови проходження (дистанційні платформи, способи підключення до них, послідовність виконання завдань, час, що відводиться на їх виконання тощо); інформація щодо електронної пошти, телефону, відповідного месенджера секретаря екзаменаційної комісії, до якого здобувач освіти може звернутися за консультацією щодо формату проведення атестації, технічних питань або у разі появи будь-яких непередбачених обставин; програма атестаційного іспиту.

Проведення атестаційного іспиту відбувається з урахування безпекової ситуації прифронтового регіону з використанням технологій дистанційного навчання (СЕЗН ЗНУ) та програми для організації відеоконференцій Zoom (або Google Meet) із забезпеченням надійної автентифікації здобувачів освіти, обов'язкового увімкнення камер усіма здобувачами освіти та здійснення повної відеофіксації процесу іспиту, яку забезпечує секретар екзаменаційної комісії.

Не пізніше, ніж за п'ять робочих днів до проведення атестаційного іспиту, секретар повідомляє здобувачів вищої освіти про час проведення іспиту, надсилає їм покликання, ідентифікатор та пароль відеоконференції. У визначений розкладом час початку атестаційного іспиту секретар екзаменаційної комісії розпочинає відеоконференцію, долучає до неї членів екзаменаційної комісії та здобувачів вищої освіти, допущених до атестаційного іспиту, здійснює автентифікацію її учасників (в т.ч. з обов'язковим пред'явленням документа, що посвідчує особу). Розподіл екзаменаційних завдань здійснюється із застосуванням сервісу для генерації випадкових чисел.

Атестаційний іспит проводиться з використанням СЕЗН ЗНУ на базі MOODLE та/або через такі сервіси організації відеоконференцій – ZOOM (або Google Meet) (<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=18315>).

Атестаційний іспит має такі етапи:

– Перший етап. Здобувач ступеня вищої освіти проходить ідентифікацію вийшовши на зв'язок в ZOOM (або Google Meet) – платформах. Після ідентифікації, використовуючи свій логін та пароль, входить в систему СЕЗН ЗНУ на базі MOODLE та обирає у вкладці «Мої курси» «Атестаційний іспит 262 Правоохоронна діяльність (бакалавр)» (<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=18315>). Ідентифікація здобувача забезпечується автоматично, адже кожен із них є авторизованим користувачем системи MOODLE та може проходити тестування лише під своїм логіном та паролем.

– Другий етап. У відкритому вікні атестаційного іспиту здобувач вищої освіти обирає розділ «Теоретичний тестовий модуль №1» <https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=714696> та виконує його відповідно до встановленого регламенту. На тест виділяється 1 спроба загальним часом 20 хвилин (20 тестів по 1 хв. на кожен). Після проходження тесту необхідно завершити спробу та перейти до головного вікна атестаційного іспиту.

– Третій етап. Здобувач обирає розділ «Теоретичний тестовий модуль №2» <https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=714697> та виконує його відповідно до встановленого регламенту. На тест виділяється 1 спроба загальним часом 20 хвилин (20 тестів по 1 хв. на кожен). Після проходження тесту необхідно завершити спробу та перейти до головного вікна атестаційного іспиту.

– Четвертий етап. Здобувач вищої освіти обирає розділ «Атестаційний екзаменаційний кейс №1» <https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=714708> і виконує 1 практичне завдання. Обрання практичної ситуаційної задачі (кейсу) здійснюється із застосуванням сервісу для генерації випадкових чисел. Ситуаційна задача (кейс) формується у тестовому форматі «есе» з можливістю введення розгорнутої письмової відповіді. Для розв'язання кожної ситуаційної задачі (кейсу) надається 20 хвилин, після чого необхідно завершити спробу та перейти до головного вікна атестаційного іспиту.

– П'ятий етап. Здобувач вищої освіти обирає розділ «Атестаційний екзаменаційний кейс №2» <https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=714709> і виконує 1 практичне завдання. Обрання практичної ситуаційної задачі (кейсу) здійснюється із застосуванням сервісу для генерації випадкових чисел. Ситуаційна задача (кейс) формується у тестовому форматі «есе» з можливістю введення розгорнутої письмової відповіді. Для розв'язання кожної ситуаційної задачі (кейсу) надається 20 хвилин, після чого необхідно завершити спробу.

– Шостий етап. Здобувач вищої освіти виходить на зв'язок в ZOOM (або Google Meet) – платформах для онлайн-зустрічі з екзаменаційною комісією, надає пояснення щодо розв'язання практичних завдань та відповідає на уточнюючі запитання.

– Результати атестаційного іспиту голова екзаменаційної комісії оголошує після їх обговорення членами комісії та вносить до протоколу засідання відповідно до встановленого порядку. Після завершення ієрархічної етапності атестаційного іспиту здобувач очікує 1 годину та отримує оцінку у журнал системи СЕЗН ЗНУ, а також на Viber (WhatsApp).

II. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумкова оцінка атестаційного іспиту формується з оцінок за кожний блок завдань атестаційного іспиту. Загальна оцінка за підсумкову атестацію здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра визначається як сума балів, отриманих за виконання кожного блоку завдань екзаменаційного білету, за які здобувач може максимально отримати 100 балів:

<i>№ n/n</i>	<i>Дисципліни</i>	<i>Оцінювання</i>	<i>Всього</i>	
Теоретичний блок				
Теоретичний тестовий модуль № у білеті	«Конституційне право» «Адміністративне право» «Адміністративно-деліктне право»	20 балів	100 балів	
Теоретичний тестовий модуль № у білеті	«Кримінальне право»; «Кримінальн процесуальне право»; «Судові правоохоронні органи України» «Оперативно-розшукова діяльність»	20 балів		
Разом за теоретичний блок		40 балів		
Практичний блок				
Атестаційний екзаменаційний кейс №1 у білеті	«Конституційне право» «Адміністративне право» «Адміністративно-деліктне право»	30 балів		
Атестаційний екзаменаційний кейс №2 у білеті	«Кримінальне право»; «Кримінальн процесуальне право»; «Судові правоохоронні органи України» «Оперативно-розшукова діяльність»	30 балів		
Разом за практичний блок		60 балів		

Оцінювання рівня знань здобувачів під час атестаційного іспиту здійснюється за такими критеріями:

Критерії оцінювання теоретичних тестових завдань:

Оцінювання першого і другого блоку завдань у формі тестів здійснюється у діапазоні від 0 до 20 балів.

Тестові завдання оцінюються у такий спосіб – кожна правильна відповідь на одне тестове питання оцінюється в 1 бал (максимально за два блоки по 20 балів = 40 балів).

Критерії оцінювання практичних завдань у формі екзаменаційних кейсів:

Оцінювання практичного завдання екзаменаційного білета, яке виконується у формі кейсового завдання, здійснюється у діапазоні від 1 до 30 балів (за один кейс).

26-30 балів – виставляється за повне розуміння змісту кейсу, вміння комплексно та правильно застосовувати набуті теоретичні знання і практичні навички у сфері правоохоронної діяльності, логічність і обґрунтованість висновків. Допускаються поодинокі несуттєві неточності, які не впливають на правильність прийнятого рішення.

16-25 балів – виставляється за достатній рівень розуміння кейсу та вміння практично застосовувати знання у сфері правоохоронної діяльності. Допускається 1-3 неточності у викладі матеріалу або формулюванні висновків, які не впливають на загальну правильність рішення. Загальний рівень виконання – добрий.

10-15 балів – передбачає часткове розуміння змісту кейсу та здатність застосовувати знання з окремих напрямків правоохоронної діяльності. Допускаються 1-2 помилки у використанні понятійного апарату, наявні неточності в узагальненнях і висновках, що знижують якість виконаного завдання, але не спотворюють його суті.

5-9 балів – виставляється у разі часткового та фрагментарного виконання завдання, наявності помилок, недостатнього обґрунтування висновків. Здобувач частково володіє знаннями щодо особливостей окремих напрямків правоохоронної діяльності.

1-4 бали – виставляється у разі невиконання основного змісту завдання, відсутності або необґрунтованості висновків, незнання особливостей напрямків правоохоронної діяльності.

Загальне оцінювання результатів атестаційного іспиту:

Оцінка атестаційного іспиту виставляється за національною та європейськими шкалами за такою системою:

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою
		Іспит
A	90 -100 (відмінно)	5 (відмінно)
B	85 - 89 (дуже добре)	4 (добре)
C	75 - 84 (добре)	
D	70 - 74 (задовільно)	3 (задовільно)
E	60 - 69 (достатньо)	
Fx / F	35-59/1-34 (незадовільно)	2 (незадовільно)

III. ЗМІСТ АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ

1. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО

1.1. Конституційне право України як провідна галузь національної системи права.

Поняття конституційного права України. Конституційне право України як галузь права, наука і навчальна дисципліна. Місце і роль конституційного права в національній системі права України. Предмет конституційно-правового регулювання і конституційно-правових відносин в Україні. Метод конституційно-правового регулювання в Україні. Принципи конституційного права України. Система та структура конституційного права України. Конституційно-правові інститути та норми. Поняття конституційно-правових відносин, їх склад, особливості і види. Джерела конституційного права України: поняття, види. Конституційно-правова відповідальність: поняття, підстави, форми

1.2. Конституція України – Основний Закон суспільства і держави. Засади конституційного ладу України.

Поняття і сутність конституції. Поняття та загальна еволюція світового та вітчизняного конституціоналізму. Юридичні властивості конституції. Особливий порядок розробки і прийняття конституції. Юридична охорона конституції України. Функції конституції: поняття і види. Конституційний процес в незалежній Україні. Основні етапи новітнього конституційного процесу в Україні, їхній зміст та значення. Юридична характеристика чинної Конституції України. Порядок внесення змін до Конституції України. Чинна Конституція України як «жорстка» конституція, загальний порядок внесення змін і доповнень до неї.

1.3. Конституційна реформа в Україні на сучасному етапі. Децентралізація державно влади. Засади конституційного ладу України.

Поняття та ознаки засад конституційного ладу: Людина, її права і свободи, честь і гідність як найвища соціальна цінність. Народний і державний суверенітет: поняття і взаємозв'язок. Принцип поділу влади. Принцип визнання та гарантування місцевого самоврядування як основа територіальної організації влади в Україні. Принципи республіканізму, унітаризму та демократизму як визначальні для форми Української держави. Конституційне закріплення політичної системи України. Політичний плюралізм (багатоманітність) як основа політичної системи України. Економічна система України та її конституційно-правове регулювання. Соціальна система і соціальна структура українського суспільства, тенденції їх розвитку. Конституційно-правові принципи соціальної політики

держави та їх реалізація. Державна мовна політика в Україні та її конституційне регулювання. Принцип визнання міжнародно-правових стандартів, його роль у входженні України у світове співтовариство та процесі євроінтеграції.

1.4. Конституційно-правовий статус особи в Україні.

Поняття основ правового статусу особи та його елементи. Проблема прав людини в конституційно-правовій теорії та практиці. Міжнародно-правові стандарти в галузі прав людини. Загальна декларація прав людини 1948 р. Міжнародні пакти про права людини 1966 р. Європейська Конвенція про захист прав та основних свобод 1950 р. Загальні та спеціальні принципи правового статусу особи в Україні, їх відображення у Конституції та чинному законодавстві. Основні (конституційні) права і свободи: поняття, ознаки, види. Непорушність, невід'ємність і невідчужуваність основних прав і свобод людини. Додержання прав людини в умовах надзвичайного та воєнного та стану.

1.5. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України.

Верховна Рада України як єдиний орган законодавчої влади. Поняття парламенту і парламентаризму. Соціальне призначення і політична роль парламенту, як органу всенародного представництва. Функції та компетенція Верховної Ради України. Конституційно-правові основи взаємовідносин Верховної Ради України з Президентом України, органами виконавчої та судової «гілок влади». Порядок формування Верховної Ради України, її склад та структура. Правовий статус керівництва Верховної Ради України та її органів (Погоджувальної Ради, комітетів, тимчасових комісій, депутатських фракцій). Соціальний і партійний склад Українського парламенту IX скликання. Основні форми роботи українського парламенту.

1.6. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України.

Законодавчий процес в Україні та його основні стадії. Форми парламентського контролю за діяльністю уряду: вотум недовіри, депутатські запити і звернення, спеціальні і слідчі комісії. Поняття та види актів Верховної Ради України. Конституційно-правовий статус народного депутата України. Конституційно-правовий статус Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та Рахункової палати України як спеціалізовані органи парламентського контролю.

1.7. Конституційно-правовий статус Президента України.

Соціальне призначення, політична роль глави держави в системі вищих органів держави. Президент України як одноосібний глава держави. Юридичні вимоги до кандидатів на пост Президента України. Загальна характеристика законодавства про вибори Президента України. Інавгурація Президента України. Символи президентської влади. Підстави та порядок дострокового припинення повноважень Президента України. Відповідальність глави держави (імпічмент). Підстави і порядок здійснення імпічменту. Функції та компетенція Президента України. Загальнодержавне представництво і забезпечення єдності державної влади як прерогативні функції Президента України. Взаємовідносини глави Української держави з парламентом, урядом, державним апаратом. Президент України як Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України. Акти глави держави. Контрасигнатура актів глави держави. Гарантії діяльності Президента України. Недоторканність Президента України. Збереження звання Президента України. Юридичні, організаційні, матеріально-фінансові, символічно-церемоніальні та інші гарантії діяльності Президента України. Апарат Президента України, його політико-правова роль. Офіс Президента України. Рада національної безпеки і оборони України. Інші допоміжні органи при Президентові України.

1.8. Конституційно-правовий статус та система органів виконавчої влади в Україні.

Кабінет Міністрів України – уряд як вищий орган в системі органів виконавчої влади. Порядок формування Кабінету Міністрів України та його взаємовідносини з Президентом і Верховною Радою України. Програма діяльності уряду, її політико-правове значення. Функції та компетенція Кабінету Міністрів України. Роль Прем'єр-міністра України в організації роботи уряду. Акти Кабінету Міністрів України.

1.9. Конституційно-правовий статус та система органів виконавчої влади в Україні.

Парламентська відповідальність уряду. Підстави та порядок дострокового припинення повноважень кабінету Міністрів України. Урядовий апарат. Завдання та функції Секретаріату Кабінету Міністрів України. Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади. Місцеві державні адміністрації: конституційно-правове регулювання порядку формування та організації роботи. Електронне урядування в механізмі здійснення виконавчої влади.

1.10. Конституційно-правовий статус органів судової влади, прокуратури та адвокатури в Україні.

Поняття судової влади і правосуддя. Засади організації судової влади в Україні. Універсальна юрисдикція судів. Судочинство в Україні. Конституційні засади здійснення правосуддя в Україні. Система судоустрою в Україні. Конституційно-правовий статус суддів. Порядок призначення і обрання суддів. Підстави і порядок припинення повноважень суддів. Права та обов'язки суддів. Суддівське самоврядування в Україні. Правовий статус Вищої ради правосуддя в Україні. Особливості юрисдикції Європейського суду з прав людини на території України. Конституційно-правовий статус прокуратури України. Структура органів прокуратури в Україні. Функції і повноваження прокуратури України. Конституційно-правове регулювання інституту адвокатури в Україні.

1.11. Конституційні засади територіальної організації влади та конституційні основи місцевого самоврядування в Україні.

Поняття територіального устрою держави. Державний та адміністративно-територіальний устрій України. Фактори, що впливають на територіальний устрій України. Україна як унітарна держава. Принципи адміністративно-територіального устрою України. Система адміністративно-територіальних одиниць України. Конституційно-правовий статус Автономної Республіки Крим. Особливості конституційно-правового статусу міст Києва і Севастополя у складі України. Загальна характеристика Закону України «Про столицю України - місто-герой Київ».

1.12. Конституційні засади територіальної організації влади та конституційні основи місцевого самоврядування в Україні.

Поняття місцевого самоврядування, його соціальне призначення і політична роль. Система місцевого самоврядування в Україні. Територіальна громада як первинний суб'єкт місцевого самоврядування. Порядок організації, функції та повноваження органів місцевого самоврядування.

1.13. Конституційні основи національної безпеки та оборони.

Державна політика у сферах національної безпеки і оборони в Україні. Особливості правового статусу тимчасово окупованих територій. Конституційно-правове регулювання діяльності Ради Національної безпеки та оборони України. Правовий статус Збройних сил України та національної гвардії України. Порядок введення воєнного чи надзвичайного станів в Україні. Діяльність органів публічної влади в умовах воєнного чи надзвичайного станів в Україні. Правовий статус військово-цивільних адміністрацій.

2. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО

2.1. Адміністративне право як складова публічного права.

Основоположні категорії адміністративного права. Публічне адміністрування як форма реалізації публічної влади. Види публічного адміністрування. Суб'єкти публічного адміністрування. Публічний інтерес. Призначення (мета і завдання) адміністративного права. Предмет адміністративного права.

2.2. Адміністративно-правові відносини.

Відносини, що складають предмет адміністративного права України. Адміністративне право як галузь, наука та навчальна дисципліна. Відмежування адміністративного права від цивільного права. Взаємодія адміністративного права України та європейського адміністративного права. Система адміністративного права України. Загальне і особливе адміністративне право. Інститути адміністративного права, зокрема: принципи адміністративного права, суб'єкти публічного адміністрування, інструменти публічного

адміністрування, публічне майно, адміністративні процедури, адміністративні послуги, захист прав приватної особи у сфері публічного адміністрування, службове право, адміністративно-деліктне право, поліцейське.

2.3. Принципи адміністративного права.

Поняття та значення принципів адміністративного права. Європейські принципи адміністративного права, їх види та джерела нормативного закріплення. Принцип верховенства права («rule of law»), його значення та складові (законність, юридична визначеність, заборона свавілля, доступ до правосуддя, дотримання прав людини, заборона дискримінації, рівність перед законом). Принципи (стандарти) «доброго адміністрування» («good administration»), їх значення та співвідношення із принципами адміністративного права. Принцип забезпечення участі в ухваленні рішень і належного реагування. Принцип відкритості й прозорості. Принцип добросовісності й етичної поведінки. Принципи ефективності, компетентності й спроможності. Принцип інноваційності та відкритості до змін. Принцип сталості та довгострокової орієнтованості. Принципи поваги до прав людини та культурної різноманітності. Принципи забезпечення соціальної згуртованості й підзвітності.

2.4. Джерела адміністративного права.

Поняття та види джерел адміністративного права. Система джерел адміністративного права. Значення джерел адміністративного права. Національні джерела адміністративного права. Конституція України як основне джерело адміністративного права. Законодавчі акти (нормативно-правові) як джерела адміністративного права. Закони як джерела адміністративного права. Підзаконні нормативні акти (нормативні правові) як джерела адміністративного права. Міжнародні джерела адміністративного права. Міжнародні договори як джерела адміністративного права. Юридичні акти Європейського Союзу як джерела адміністративного права в контексті правотворчої діяльності. «М'яке право» в системі джерел адміністративного права. Рішення судових органів у системі джерел адміністративного права. Практика Європейського суду з прав людини як джерело адміністративного права. Рішення Конституційного Суду України в системі джерел адміністративного права. Рішення Верховного Суду в системі джерел адміністративного права. Директиви Європейського Союзу. Адаптація адміністративного законодавства України до європейських стандартів. Неформалізовані квазіджерела адміністративного права. Юридична сила формалізованих джерел адміністративного права.

2.5. Поняття та система суб'єктів публічного адміністрування.

Поняття «суб'єкт публічного адміністрування» (адміністративний орган). Співвідношення понять «орган публічного управління», «адміністративний орган» та «орган виконавчої влади». Ознаки суб'єкта. Групи суб'єктів публічного адміністрування (органи державної влади, державні органи, які не належать до жодної з гілок державної влади; державні фонди та установи; органи влади автономного утворення (АРК); суб'єкти місцевого самоврядування; суб'єкти, яким делеговано повноваження публічного адміністрування). Компетенція суб'єкта публічного адміністрування як сукупність адміністративних повноважень. Види адміністративних повноважень. Наділення адміністративними повноваженнями, делегування та передання адміністративних повноважень. Компетенція органів публічного управління та перспективи її трансформації у разі набуття Україною повноправного членства в Європейському Союзі.

2.6. Система органів виконавчої влади.

Основні рівні органів виконавчої влади в Україні (вищі, центральні, місцеві). Кабінет Міністрів України, система центральних органів виконавчої влади (міністерства, служби, агентства та інспекції, центральні органи виконавчої влади із спеціальним статусом), місцеві державні адміністрації. Законодавча основа їх діяльності. Класифікація органів виконавчої влади за різними критеріями (за обсягом і характером компетенції, за порядком вирішення питань, за спрямованістю компетенції, за територіальним обсягом повноважень). Порядок

утворення, реорганізації та ліквідації органів виконавчої влади. Роль Президента України в системі виконавчої влади. Суб'єкти місцевого самоврядування.

2.7. Приватна особа як суб'єкт адміністративного права.

Зміст поняття «приватна особа» в контексті адміністративного права. Види приватних осіб (громадяни, іноземці, особи без громадянства, фізичні особи підприємці, підприємства, установи, організації тощо). Адміністративна правоздатність. Адміністративна дієздатність. Адміністративна деліктоздатність. Загальний та спеціальний адміністративно-правовий статус приватної особи. Суб'єктивне публічне право. Право на свободу об'єднань.

2.8. Поняття, ознаки та види адміністративних послуг.

Поняття адміністративної послуги. Ознаки адміністративної послуги. Відмінність адміністративної послуги від інших видів послуг у публічній сфері. Види адміністративних послуг. Принципи надання адміністративних послуг. Суб'єкти відносин щодо надання адміністративних послуг. Суб'єкт звернення. Суб'єкт надання адміністративних послуг. Центри надання адміністративних послуг. Адміністратори.

2.9. Порядок надання адміністративних послуг.

Стадії процедури надання адміністративної послуги. Юридичні документи та дії, що супроводжують процедуру надання адміністративних послуг. Плата за надання адміністративних послуг (адміністративний збір). Вимоги до якості надання адміністративних послуг.

2.10. Поняття інструмента публічного адміністрування.

Інструменти публічного адміністрування: поняття та види. Види інструментів публічного адміністрування. Вибір інструмента публічного адміністрування. Форми публічного адміністрування. Нормативно-правовий акт як інструмент публічного адміністрування. Види нормативно-правових актів. Вимоги до нормативно-правового акта. Порядок підготовки та ухвалення нормативно-правового акта. Підготовка проєкту нормативного акта. Зміст і значення антикорупційної експертизи нормативно-правового акта. Державна реєстрація нормативно-правового акта. Процедура оприлюднення та набрання чинності нормативним актом. Підстави для визнання нормативного акта протиправним. Зв'язок протиправності з фактом недотримання формальних вимог під час підготовки та видання акта. Індивідуальний (адміністративний) акт як інструмент публічного адміністрування. Види індивідуальних актів. Процедура ухвалення (видання) індивідуальних актів. Чинність індивідуального акта. Нікчемність адміністративного акта.

2.11. Адміністративний договір. План як інструмент публічного адміністрування.

Поняття, юридичне значення та ознаки адміністративного договору. Види адміністративних договорів. Укладання адміністративних договорів. Чинність адміністративного договору. Нікчемність адміністративного договору. Підстави визнання адміністративного договору нікчемним. Учинення інших юридично значущих адміністративних дій. Здійснення матеріально-технічних операцій. Поняття, юридичне значення та ознаки плану. Сфера застосування планів. Види планів.

2.12. Адміністративно-правові режими. Електронне врядування.

Поняття та класифікація адміністративно-правових режимів. Надзвичайні адміністративно-правові режими. Заходи із забезпечення публічної безпеки та правопорядку в умовах воєнного стану та надзвичайних ситуацій, у процесі взаємодії з внутрішньо переміщеними особами з дотриманням прав і свобод людини з урахуванням можливості їх дерогації, включно зі сприянням життєстійкості громад та участю у повоєнній відбудові прифронтових територій. Контроль та нагляд. Адміністративний (публічний) контроль. Адміністративний нагляд. Електронне врядування. Поняття електронного врядування. Елементи електронного врядування. Співвідношення понять «електронне врядування», «електронна держава», «електронна демократія», «електронний парламент», «електронний уряд», «електронний суд».

2.13. Поняття та ознаки адміністративної процедури.

Види адміністративних процедур. Реєстраційні процедури. Дозвільні процедури. Інспекційні процедури. Процедури притягнення до адміністративної відповідальності. Принципи адміністративної процедури. Система принципів адміністративної процедури. Загальні принципи адміністративної процедури. Зміст спеціальних принципів адміністративної процедури. Учасники адміністративної процедури. Адміністративний орган. Адресат (зокрема заявник) адміністративної процедури. Заінтересовані особи. Представництво в адміністративній процедурі Стадії адміністративної процедури. Ініціювання та початок провадження. Підготовка справи до розгляду. Розгляд і вирішення справи. Оформлення адміністративного акта, його доведення до відома адресатів й заінтересованих осіб. Перегляд адміністративного акта.

2.14. Адміністративний розсуд у публічному адмініструванні. Заходи адміністративного примусу.

Адміністративний розсуд та дискреційні повноваження. Умови застосування адміністративного розсуду. Сутність і види державного примусу. Адміністративний примус як вид державного примусу. Поняття й риси адміністративного примусу. Заходи адміністративного примусу. Поняття адміністративного примусу. Адміністративно-запобіжні заходи в діяльності публічної адміністрації. Заходи адміністративного припинення. Адміністративні стягнення.

2.15. Інструменти захисту прав, свобод та інтересів приватних осіб у сфері публічного адміністрування.

Поняття і види інструментів захисту особи та їх співвідношення між собою. Медіація як альтернативний спосіб вирішення адміністративних спорів. Перегляд рішення суб'єктом публічного адміністрування, який його ухвалив, за ініціативою особи. Захист особи з ініціативи суб'єкта публічного адміністрування. Відшкодування шкоди, завданої суб'єктами публічної адміністрації приватним особам. Підстави та процедури, за якими суб'єкт публічного адміністрування відшкодовує шкоду, завдану приватній особі. Способи відшкодування шкоди.

2.16. Адміністративне оскарження.

Поняття адміністративного оскарження. Підстави та порядок подання скарги. Предмет адміністративного оскарження. Суб'єкти адміністративного осадження. Процедура розгляду та вирішення справи за скаргою. Можливі наслідки розгляду скарги.

2.17. Публічна служба. Правовий статус державного службовця.

Поняття та види публічної служби. Поняття і сутність державної служби та служби в органах місцевого самоврядування як основних різновидів публічної служби. Поняття державного службовця. Посади державної служби та їх категорії. Обов'язки та права державного службовця. Вступ на державну службу. Проходження державної служби і службова кар'єра. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність державного службовця. Матеріальне й соціальне забезпечення державного службовця. Припинення державної служби. Європейські стандарти публічної служби (політична нейтральність, доброчесність, стабільність та ін.) та основні шляхи реформування публічної служби в Україні на шляху адаптації до таких стандартів.

2.18. Правовий статус службовця в органі місцевого самоврядування.

Поняття службовця в органі місцевого самоврядування. Посади в органах місцевого самоврядування та їх категорії. Обов'язки та права службовця в органі місцевого самоврядування. Вступ на службу в органі місцевого самоврядування. Проходження служби в органі місцевого самоврядування і службова кар'єра. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність службовця в органі місцевого самоврядування. Матеріальне й соціальне забезпечення службовця в органі місцевого самоврядування. Припинення служби в органі місцевого самоврядування.

2.19. Загальні засади запобігання корупції.

Поняття корупції. Нормативно-правове регулювання запобігання корупції. Конфлікт інтересів. Суб'єкти, на яких поширюється законодавство щодо запобігання корупції. Юридична відповідальність у сфері порушення законодавства щодо запобігання корупції.

2.20. Обмеження і заборони для публічних службовців.

Обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища. Обмеження щодо одержання подарунків. Запобігання одержанню неправомірної вигоди або подарунка та поводження з ними. Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності. Інші антикорупційні обмеження для публічних службовців. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Правила етичної поведінки публічних службовців. Фінансовий контроль щодо публічних службовців.

2.21. Проходження державної служби.

Вступ на державну службу. Службова кар'єра. Припинення державної служби. Особливості проходження служби в органах місцевого самоврядування.

2.22. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність державних службовців.

Підстави дисциплінарної відповідальності державних службовців. Порядок притягнення до дисциплінарної відповідальності. Система дисциплінарних стягнень та принципи їх застосування. Матеріальна відповідальність державних службовців.

2.23. Адміністративна відповідальність як вид юридичної відповідальності.

Поняття та ознаки адміністративної відповідальності. Відмежування адміністративної відповідальності від інших видів юридичної відповідальності. Принципи адміністративної відповідальності. Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в разі їх фіксації працюючими в автоматичному режимі спеціальними технічними засобами. Адміністративна відповідальність юридичних осіб. Адміністративна відповідальність за порушення Правил дорожнього руху. Європейські підходи до розуміння адміністративної відповідальності (адміністративна санкція, її правова природа, особливості та відмежування від інших заходів; поняття та ознаки адміністративного проступку; принципи (гарантії) застосування адміністративних санкцій). Превентивні заходи (профілактика) щодо вчинення правопорушень у молодіжному середовищі.

3. АДМІНІСТРАТИВНО-ДЕЛІКТНЕ ПРАВО

3.1. Поняття, особливості та принципи адміністративної відповідальності.

Система адміністративно-деліктного законодавства. Поняття адміністративної відповідальності. Основні ознаки адміністративної відповідальності. Похідні ознаки адміністративної відповідальності. Місце адміністративної відповідальності в системі юридичної відповідальності. Забезпечення публічної безпеки та правопорядку інструментами відповідальності в умовах воєнного стану та надзвичайних ситуацій з дотриманням прав і свобод людини з метою сприяння життєстійкості громад і повоєнній відбудові прифронтових територій.

3.2. Адміністративне правопорушення (делікт) та його склад.

Поняття адміністративного проступку (правопорушення). Ознаки адміністративного проступку. Поняття та значення складу адміністративного правопорушення. Об'єкт адміністративного проступку. Класифікація об'єктів адміністративних правопорушень. Предмет адміністративного проступку. Об'єктивна сторона адміністративного проступку. Суб'єкт. Суб'єктивна сторона адміністративного проступку.

3.3. Поняття та види адміністративних стягнень.

Система адміністративних стягнень. Види адміністративних стягнень. Попередження. Штраф. Оплатне вилучення предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення. Конфіскація предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення. Позбавлення спеціального права. позбавлення спеціального права, наданого даному громадянину (права керування транспортними засобами, права полювання); позбавлення права обіймати певні

посади або займатися певною діяльністю; громадські роботи; виправні роботи; суспільно корисні роботи; Адміністративний арешт. Арешт з утриманням на гауптвахті.

3.4. Провадження у справах про адміністративні правопорушення. Стадії провадження, права та обов'язки учасників.

Поняття та види проваджень в справах про адміністративні правопорушення, їх завдання. Принципи та учасники провадження у справах про адміністративні правопорушення. Стадії та строки провадження.

3.5. Кваліфікація адміністративних проступків.

Поняття адміністративно-правової кваліфікації в адміністративно-деліктних відносинах. Види адміністративно-правової кваліфікації. Правила адміністративно-правової кваліфікації адміністративних деліктів.

3.6. Особливості та характеристика правопорушень на транспорті, в галузі шляхового господарства і зв'язку.

Поняття адміністративних правопорушень у сфері транспорту. Характеристика правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху та на транспорті. Особливості та ознаки об'єкту. Суб'єкт правопорушення. Суб'єктивна сторона. Об'єктивна сторона.

3.7. Особливості та характеристика правопорушень в галузі торгівлі, фінансів і підприємницької діяльності.

Поняття адміністративних правопорушень у сфері торгівлі, фінансах та підприємницької діяльності. Характеристика правопорушень. Особливості та ознаки об'єкту. Характеристика суб'єкту адміністративних правопорушень скоєних в галузі торгівлі, фінансів та підприємницької діяльності. Суб'єктивна сторона. Об'єктивна сторона.

3.8. Особливості та характеристика правопорушень, пов'язаних з корупцією.

Поняття адміністративних правопорушень пов'язаних з корупцією. Характеристика правопорушень. Особливості та ознаки об'єкту. Характеристика суб'єкту адміністративних правопорушень, що пов'язані з корупцією. Суб'єктивна сторона. Об'єктивна сторона.

3.9. Адміністративні правопорушення в галузі охорони праці і здоров'я населення.

Поняття адміністративних правопорушень в галузі охорони праці і здоров'я населення. Характеристика правопорушень. Особливості та ознаки об'єкту. Характеристика суб'єкту адміністративних правопорушень. Суб'єктивна сторона. Об'єктивна сторона.

3.10. Адміністративні правопорушення, що посягають на власність.

Поняття адміністративних правопорушення, що посягають на власність. Характеристика правопорушень. Особливості та ознаки об'єкту. Характеристика суб'єкту адміністративних правопорушень. Суб'єктивна сторона. Об'єктивна сторона.

3.11. Адміністративні правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху.

Поняття адміністративних правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху. Характеристика правопорушень. Особливості та ознаки об'єкту. Характеристика суб'єкту адміністративних правопорушень. Суб'єктивна сторона. Об'єктивна сторона.

3.12. Адміністративні правопорушення, що посягають на громадський порядок і громадську безпеку.

Поняття адміністративних правопорушень, що посягають на громадський порядок і громадську безпеку. Характеристика правопорушень. Особливості та ознаки об'єкту. Характеристика суб'єкту адміністративних правопорушень. Суб'єктивна сторона. Об'єктивна сторона. Роль адміністративної відповідальності для превентивної діяльності щодо запобігання правопорушенням у молодіжному середовищі з використанням інструментів державної молодіжної політики та професійної комунікації.

3.13. Адміністративні правопорушення, що посягають на встановлений порядок управління.

Поняття адміністративних правопорушень, що посягають на встановлений порядок управління. Характеристика правопорушень. Особливості та ознаки об'єкту. Характеристика суб'єкту адміністративних правопорушень. Суб'єктивна сторона. Об'єктивна сторона.

4. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО

4.1. Поняття, система, принципи кримінального права України як окремої галузі права. Кримінальна відповідальність та її підстави.

Кримінальне право як галузь права. Ознаки кримінального права. Предмет і завдання кримінального права. Завдання кримінального права щодо забезпечення публічного порядку та безпеки на прифронтових територіях в умовах воєнного стану. Принципи кримінального права. Джерела кримінального права. Система кримінального права: Загальна та Особлива частини. Кримінальне право і суміжні галузі права. Поняття закону України про кримінальну відповідальність, його ознаки і значення. Види кримінально-правових норм. Структура кримінально-правової норми (статті) Особливої частини КК України. Чинність закону України про кримінальну відповідальність в просторі та в часі. Принципи чинності закону України про кримінальну відповідальність в просторі: територіальний, громадянства і універсальний. Особливості застосування норм КК України в умовах воєнного стану, на прифронтових територіях та територіях, наближених до бойових дій. Тлумачення закону України про кримінальну відповідальність: поняття і значення. Кримінальна відповідальність як вид юридичної відповідальності. Поняття й ознаки кримінальної відповідальності. Кримінально-правові відносини, їх суб'єкти, об'єкт і зміст. Кримінально-правові відносини і кримінальна відповідальність. Виникнення і припинення кримінальної відповідальності. Форми реалізації кримінальної відповідальності: звільнення від покарання; звільнення від відбування покарання; застосування покарання. Кримінальна відповідальність і кримінальне покарання. Особливості кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення, вчинені на прифронтових територіях в умовах воєнного стану.

4.2. Кримінальне правопорушення. Його ознаки і класифікація.

Поняття кримінального правопорушення в чинному КК України. Ознаки кримінального правопорушення. Суспільна небезпека діяння як матеріальна ознака кримінального правопорушення. Протиправність як формальна ознака кримінального правопорушення. Вчинення суспільно небезпечного діяння суб'єктом кримінального правопорушення як ознака кримінального правопорушення. Винність як ознака кримінального правопорушення, її значення. Караність як невід'ємна ознака кримінального правопорушення. Малозначність діяння. Критерії відмежування кримінального правопорушення від інших правопорушень. Класифікація кримінальних правопорушень.

4.3. Склад кримінального правопорушення і його види.

Поняття складу кримінального правопорушення і його значення. Співвідношення понять кримінального правопорушення і складу кримінального правопорушення. Види складів кримінальних правопорушень залежно від їх тяжкості. Елементи й ознаки складу кримінального правопорушення, їх зміст і єдність. Об'єкт, об'єктивна сторона, суб'єкт, суб'єктивна сторона як елементи складу кримінального правопорушення, їх ознаки. Розподіл ознак складу кримінального правопорушення на обов'язкові і факультативні, значення такого розподілу. Поняття кваліфікації кримінального правопорушення і її значення. Конкуренція кримінально-правових норм.

4.4. Об'єкт кримінального правопорушення.

Поняття об'єкта кримінального правопорушення. Значення об'єкта кримінального правопорушення в структурі елементів складу кримінального правопорушення для характеристики тяжкості кримінального правопорушення і його кваліфікації. Суспільні відносини як об'єкт кримінального правопорушення. Питання про поняття об'єкта кримінального правопорушення в науці кримінального права. Класифікація (види) об'єктів кримінального правопорушення. Поняття предмета кримінального правопорушення і його місце в структурі складу кримінального правопорушення. Відмінність предмета від об'єкта кримінального правопорушення. Питання про потерпілого і його місце в структурі складу кримінального правопорушення.

4.5. Об'єктивна сторона кримінального правопорушення.

Поняття об'єктивної сторони кримінального правопорушення. Ознаки складу кримінального правопорушення, що характеризують об'єктивну сторону: обов'язкові і факультативні. Поняття й ознаки діяння в кримінальному праві. Суспільно небезпечні наслідки як ознака об'єктивної сторони кримінального правопорушення: поняття, їх види і значення в кримінальному праві. Причинний зв'язок у кримінальному праві і його значення. Спосіб, знаряддя, засоби, місце, час, обстановка вчинення кримінального правопорушення як факультативні ознаки, що характеризують об'єктивну сторону кримінального правопорушення, їх значення. Воєнний стан як обстановка вчинення кримінального правопорушення.

4.6. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Поняття суб'єкта кримінального правопорушення в кримінальному праві. Види суб'єктів кримінального правопорушення: загальний і спеціальний. Фізична особа як суб'єкт кримінального правопорушення. Вік, з якого настає кримінальна відповідальність, та його види. Осудність як обов'язкова ознака суб'єкта кримінального правопорушення та значення. Поняття неосудності в кримінальному праві України. Обмежена осудність і кримінально-правове значення. Спеціальний суб'єкт кримінального правопорушення. Відповідальність за кримінальні правопорушення, вчинені в стані сп'яніння.

4.7. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення.

Поняття суб'єктивної сторони кримінального правопорушення і значення. Ознаки суб'єктивної сторони: обов'язкові і факультативні. Поняття вини, форми та значення. Умисел і його види. Поняття прямого і непрямого умислу, їх інтелектуальні і вольові ознаки. Необережність і види. Кримінальна протиправна самовпевненість, інтелектуальна і вольова ознаки. Кримінальна протиправна недбалість і ознаки. Вплив умов воєнного стану на формування мотиву, мета та оцінку вини у правопорушеннях (зокрема, серед молоді). Випадок (казус) як невинне заподіяння суспільно небезпечних наслідків, його відміна від кримінальної протиправної недбалості. Змішана (подвійна) форма вини і значення для кваліфікації кримінального правопорушення. Мотив, мета і емоційний стан як факультативні ознаки суб'єктивної сторони кримінального правопорушення та їх значення. Поняття і види помилок у кримінальному праві.

4.8. Стадії кримінального правопорушення.

Поняття та види стадій вчинення кримінального правопорушення за чинним законодавством. Готування до кримінального правопорушення. Замах на кримінальне правопорушення. Види замаху на кримінальне правопорушення. Відповідальність за готування до кримінального правопорушення і замах за КК України. Поняття закінченого кримінального правопорушення. Момент закінчення кримінального правопорушення з матеріальним, формальним чи усіченим складом. Добровільна відмова при незакінченому кримінальному правопорушенні, поняття та ознаки. Стадії вчинення кримінального правопорушення, на яких можлива добровільна відмова. Питання про добровільну відмову на стадії закінченого замаху на кримінальне правопорушення. Дійове каяття у вчиненні кримінального правопорушення.

4.9. Співучасть у кримінальному правопорушенні.

Поняття і значення співучасті у кримінальному правопорушенні, об'єктивні і суб'єктивні ознаки. Види співучасників і їх визначення в КК України. Поняття форм співучасті і критерії розподілу співучасті на форми. Вчинення кримінального правопорушення групою осіб, групою осіб за попередньою змовою, організованою групою та злочинною організацією. Підстави та межі відповідальності співучасників. Експес виконавця. Види експесу виконавця. Кваліфікація дій співучасників при експесі. Невдале підбурювання та пособництво. Використання неповнолітніх у групових правопорушеннях у прифронтових територіях в умовах воєнного стану: кримінально-правова оцінка співучасті. Добровільна відмова співучасників. Причетність до кримінального правопорушення. Види причетності: переховування, неповідомлення, потурання. Відповідальність за причетність до

кримінального правопорушення. Кримінальна відповідальність військових командирів, інших осіб, які фактично діють як військові командири, та інших начальників.

4.10. Множинність кримінальних правопорушень.

Поняття множинності кримінальних правопорушень. Соціальна та юридична характеристика множинності кримінальних правопорушень та її значення. Одиничне кримінальне правопорушення як структурний елемент множинності кримінальних правопорушень. Види одиничних кримінальних правопорушень: прості та ускладнені одиничні кримінальні правопорушення (триваючі, продовжувані та складні (складові) кримінальні правопорушення). Види множинності кримінальних правопорушень. Повторність кримінальних правопорушень та її ознаки. Види повторності. Види сукупності кримінальних правопорушень: ідеальна та реальна сукупність. Відмежування ідеальної сукупності від одиничного кримінального правопорушення. Відмежування сукупності кримінальних правопорушень від конкуренції норм. Рецидив кримінальних правопорушень, його ознаки. Види рецидиву: загальний та спеціальний, простий і складний (багаторазовий); пенітенціарний. Значення рецидиву для кваліфікації кримінальних правопорушень й для призначення покарання.

4.11. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння.

Поняття та види обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння. Поняття необхідної оборони. Перевищення меж (ексцес) необхідної оборони. Уявна оборона. Диференціація відповідальності при уявній обороні. Підстави й ознаки затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення. Підстави й ознаки крайньої необхідності. Межі завдання шкоди у стані крайньої необхідності. Відмінність крайньої необхідності від необхідної оборони й затримання кримінального правопорушника. Необхідна оборона та крайня необхідність в умовах воєнного стану: ризики неправильної правової оцінки дій громадян у прифронтових територіях. Фізичний та психічний примус. Виконання наказу або розпорядження. Діяння, пов'язане з ризиком. Умови виправданого ризику. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття кримінально протиправної діяльності. Виконання спеціального завдання із запобігання або розкриття кримінально протиправної діяльності організованої групи або злочинної організації. Виконання обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

4.12. Звільнення від кримінальної відповідальності.

Поняття і значення інституту звільнення від кримінальної відповідальності. Види звільнення від кримінальної відповідальності, критерії їх розподілу. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із зміною обстановки. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності. Амністія і помилування як підстави звільнення від кримінальної відповідальності. Спеціальні види звільнення від кримінальної відповідальності, їх поняття та види. Застосування строків давності у справах про кримінальні правопорушення, за які може бути призначене довічне позбавлення волі, а також про кримінальні правопорушення проти миру та безпеки людства.

4.13. Поняття та види покарань. Призначення покарання.

Поняття та ознаки покарання за кримінальним правом. Відмінність від інших заходів державно-правового та громадського впливу. Система та види покарань. Класифікація (види) покарань. Основні і додаткові покарання; строкові і безстрокові; загальні і спеціальні. Характеристика окремих видів покарань за чинним КК України. Загальні засади призначення покарання. Види обставин, що пом'якшують або обтяжують покарання, їх класифікація та характеристика. Підстави та порядок призначення судом більш м'якого покарання, ніж передбачено законом. Призначення покарання нижче від найнижчої межі, передбаченої законом. Призначення покарання при вчиненні кількох кримінальних правопорушень. Правила призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень. Призначення

покарання за окремі кримінальні правопорушення, які входять у сукупність кримінальних правопорушень. Зарахування попереднього ув'язнення до строку покарання, призначеного судом. Призначення покарання за сукупністю вироків. Поняття й ознаки заміни покарання за кримінальним правом України. Види заміни покарання та їх характеристика.

4.14. Звільнення від покарання та його відбування. Судимість.

Поняття звільнення від покарання та його види. Звільнення від покарання у зв'язку з втратою особою суспільної небезпечності. Звільнення від відбування покарання з випробуванням. Звільнення від покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років. Поняття строків давності виконання обвинувального вироку, їх закінчення та зупинення чи переривання перебігу. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання: поняття і значення. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання для проходження військової служби. Заміна покарання або його невідбутої частини більш м'яким. Звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, що мають дітей віком до трьох років: підстави та умови застосування. Звільнення від покарання за хворобою: підстави та порядок застосування. Звільнення від відбування покарання у зв'язку з прийняттям уповноваженим органом рішення про передачу засудженого для обміну як військовополоненого. Звільнення від відбування покарання на підставі акта амністії або помилування. Поняття та кримінально-правове значення судимості. Погашення й зняття судимості як форми припинення стану судимості та умови його застосування. Обчислення строків погашення судимості. Зняття судимості. Відмінність зняття судимості від погашення судимості.

4.15. Заходи кримінально-правового характеру. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.

Поняття, ознаки та види заходів кримінально-правового характеру, що застосовуються до фізичних осіб. Обмежувальні заходи, що застосовуються до осіб, які вчинили домашнє насильство. Поняття примусових заходів медичного характеру. Підстава та цілі їх застосування. Особи, до яких застосовуються примусові заходи медичного характеру. Види примусових заходів медичного характеру і критерії їх призначення. Продовження, зміна та припинення застосування примусових заходів медичного характеру. Примусове лікування осіб, які вчинили кримінальні правопорушення та мають хворобу, що становить небезпеку для життя інших осіб. Спеціальна конфіскація. Поняття заходів кримінально-правового характеру, що застосовуються до юридичних осіб. Особливості звільнення від кримінальної відповідальності неповнолітніх. Звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності із застосуванням примусових заходів виховного характеру. Види примусових заходів виховного характеру і їх застосування. Види покарань, що застосовуються до неповнолітніх. Призначення позбавлення волі неповнолітнім: строки позбавлення волі. Звільнення від відбування покарання з випробуванням. Погашення та зняття судимості. Особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх за кримінальні правопорушення, вчинені на прифронтових територіях в умовах воєнного стану.

4.16. Наукові основи кваліфікації кримінальних правопорушень.

Склад кримінальних правопорушень – юридична підстава кваліфікації кримінальних правопорушень. Значення об'єкта, об'єктивної сторони, суб'єкта й суб'єктивної сторони складу кримінальних правопорушень для кваліфікації. Значення правильної кваліфікації кримінальних правопорушень для здійснення правосуддя. Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень, вчинених у прифронтовому регіоні в умовах воєнного стану.

4.17. Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки України. Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади. Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України. Фінансування дій, вчинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України. Державна зрада. Колабораційна діяльність. Пособництво державі-агресору.

Особливості кваліфікації колабораційної діяльності та державної зради, вчинених у прифронтовому регіоні в умовах воєнного стану. Посягання на життя державного чи громадського діяча. Диверсія. Шпигунство. Перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань. Несанкціоноване поширення інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну, рух, переміщення або розміщення Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань, вчинене в умовах воєнного або надзвичайного стану.

4.18. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи.

Умисне вбивство. Умисне вбивство, вчинене в стані сильного душевного хвилювання. Умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини. Умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення. Вбивство через необережність. Доведення до самогубства. Умисне тяжке тілесне ушкодження. Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження. Умисне тяжке тілесне ушкодження, заподіяне у стані сильного душевного хвилювання. Умисне заподіяння тяжких тілесних ушкоджень у разі перевищення меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення. Умисне легке тілесне ушкодження. Побої і мордування. Домашнє насильство. Каткування. Необережне тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження. Погроза вбивством. Зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби. Неналежне виконання професійних обов'язків, що спричинило зараження особи вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби. Розголошення відомостей про проведення медичного огляду на виявлення зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби. Зараження венеричною хворобою. Незаконне проведення абортів або стерилізації. Залишення в небезпеці. Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані. Неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей. Незаконна лікувальна діяльність. Ненадання допомоги хворому медичним працівником. Неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником. Порушення прав пацієнта. Незаконне проведення дослідів над людиною. Порушення встановленого законом порядку трансплантації анатомічних матеріалів людини. Насильницьке донорство. Незаконне розголошення лікарської таємниці.

4.19. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.

Незаконне позбавлення волі або викрадення людини. Особливості кваліфікації незаконного позбавлення волі на окупованих територіях та у прифронтовому регіоні в умовах воєнного стану. Насильницьке зникнення. Захоплення заручників. Підміна дитини. Торгівля людьми. Експлуатація дітей. Використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом. Незаконне поміщення в заклад з надання психіатричної допомоги. Примушування до шлюбу. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості особи. Зґвалтування. Сексуальне насильство. Примушування до вступу в статевий зв'язок. Вчинення дій сексуального характеру з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку. Розбещення неповнолітніх. Домагання дитини для сексуальних цілей. Особливості кваліфікації статевих правопорушень, вчинених у зонах бойових дій.

4.20. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина.

Перешкоджання здійсненню виборчого права або права брати участь у референдумі, роботі виборчої комісії або комісії референдуму чи діяльності офіційного спостерігача. Надання неправдивих відомостей до органу ведення Державного реєстру виборців або інше несанкціоноване втручання в роботу Державного реєстру виборців. Незаконне використання виборчого бюлетеня, бюлетеня для голосування на референдумі, голосування виборцем,

учасником референдуму більше одного разу, викрадення, пошкодження, приховування або знищення виборчого бюлетеня, бюлетеня для голосування на референдумі. Незаконне знищення або пошкодження виборчої документації або документації референдуму. Фальсифікація, підроблення, викрадення, пошкодження або знищення виборчої документації, документації референдуму, викрадення, пошкодження, приховування, знищення печатки виборчої комісії, комісії референдуму, виборчої скриньки, списку виборців чи учасників референдуму. Порушення таємниці голосування. Порушення порядку фінансування політичної партії, передвиборної агітації чи агітації референдуму. Підкуп виборця, учасника референдуму, члена виборчої комісії або комісії з референдуму.

4.21. Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина

Порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної, регіональної належності, релігійних переконань, інвалідності та за іншими ознаками. Порушення недоторканності житла. Порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер. Ухилення від сплати аліментів на утримання дітей. Ухилення від сплати коштів на утримання непрацездатних батьків. Злісне невиконання обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування. Зловживання опікунськими правами. Розголошення таємниці усиновлення (удочеріння). Незаконні дії щодо усиновлення (удочеріння). Перешкоджання законній діяльності професійних спілок, політичних партій, громадських організацій. Перешкоджання законній професійній діяльності журналістів. Грубе порушення законодавства про працю. Грубе порушення угоди про працю. Примушування до участі у страйку або перешкоджання участі у страйку. Невиплата заробітної плати, стипендії, пенсії чи інших установлених законом виплат. Порушення авторського права і суміжних прав. Порушення прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми, сорт рослин, раціоналізаторську пропозицію. Пошкодження релігійних споруд чи культових будинків. Незаконне утримання, осквернення або знищення релігійних святинь. Перешкоджання здійсненню релігійного обряду. Посягання на здоров'я людей під приводом проповідування релігійних віровчень чи виконання релігійних обрядів. Порушення недоторканності приватного життя. Порушення права на отримання освіти. Порушення права на безоплатну медичну допомогу.

4.22. Кримінальні правопорушення проти власності.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти власності. Крадіжка. Грабіж. Розбій. Викрадення води, електричної або теплової енергії шляхом її самовільного використання. Вимагання. Шахрайство. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем. Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою. Незаконне привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї. Умисне знищення або пошкодження майна. Умисне пошкодження об'єктів електроенергетики. Погроза знищення майна. Необережне знищення або пошкодження майна. Порушення обов'язків щодо охорони майна. Самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво. Придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного кримінально протиправним шляхом. Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень проти власності, вчинених у прифронтовому регіоні в умовах воєнного стану.

4.23. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності. Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання при продажу товарів, збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів, що існують у паперовій формі, білетів державної лотереї, марок акцизного податку чи голографічних захисних елементів. Незаконні дії з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, електронними грошима, обладнанням для їх виготовлення. Контрабанда культурних

цінностей та зброї. Контрабанда лісоматеріалів та цінних порід дерев. Незаконне використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги. Контрабанда товарів. Контрабанда підакцизних товарів. Незаконний обіг дисків для лазерних систем зчитування, матриць, обладнання та сировини для їх виробництва. Незаконна діяльність з організації або проведення азартних ігор, лотерей. Незаконне виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підакцизних товарів. Підроблення документів, які подаються для проведення державної реєстрації юридичної особи та фізичних осіб-підприємців. Протидія законній господарській діяльності. Протиправне заволодіння майном підприємства, установи, організації. Легалізація (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом. Умисне порушення вимог законодавства про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення. Нецільове використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням. Видання нормативно-правових актів, що зменшують надходження бюджету або збільшують витрати бюджету всупереч закону. Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів). Ухилення від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування. Порушення порядку здійснення заготівлі металобрухту та операцій з металобрухтом. Доведення банку до неплатоспроможності. Доведення до банкрутства. Порушення порядку ведення бази даних про вкладників або порядку формування звітності. Фальсифікація фінансових документів та звітності фінансової організації, приховування неплатоспроможності фінансової установи або підстав для відкликання (анулювання) ліцензії фінансової установи. Шахрайство з фінансовими ресурсами. Маніпулювання на організованих ринках. Маніпулювання на енергетичному ринку. Підроблення документів, які подаються для реєстрації випуску цінних паперів. Виготовлення, збут та використання підроблених цінних паперів (крім державних цінних паперів). Умисне введення в обіг на ринку України (випуск на ринок України) небезпечної продукції. Незаконне використання знака для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару. Незаконне збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю. Розголошення комерційної, банківської таємниці або професійної таємниці на ринках капіталу та організованих товарних ринках. Незаконне використання інсайдерської інформації. Приховування інформації про діяльність емітента. Незаконне використання інсайдерської інформації щодо оптових енергетичних продуктів. Незаконна приватизація державного, комунального майна.

4.24. Кримінальні правопорушення проти довкілля.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти довкілля. Порушення правил екологічної безпеки. Невжиття заходів щодо ліквідації наслідків екологічного забруднення. Приховування або перекручення відомостей про екологічний стан або захворюваність населення. Забруднення або псування земель. Незаконне заволодіння ґрунтовим покривом (поверхневим шаром) земель. Незаконне заволодіння землями водного фонду в особливо великих розмірах. Порушення правил охорони або використання надр, незаконне видобування корисних копалин. Незаконне видобування, збут, придбання, передача, пересилання, перевезення, переробка бурштину. Забруднення атмосферного повітря. Порушення правил охорони вод. Забруднення моря. Порушення законодавства про континентальний шельф України. Знищення або пошкодження об'єктів рослинного світу. Незаконна порубка або незаконне перевезення, зберігання, збут лісу. Порушення законодавства про захист рослин. Незаконне полювання. Незаконне зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом. Проведення вибухових робіт з порушенням правил охорони рибних запасів. Порушення ветеринарних правил. Умисне знищення або пошкодження територій, взятих під охорону держави, та об'єктів природно-заповідного фонду. Проектування чи експлуатація споруд без систем захисту довкілля. Безгосподарське

використання земель. Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень проти довкілля, пов'язаних із бойовими діями в умовах воєнного стану.

4.25. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти громадської безпеки. Створення, керівництво злочинною спільнотою або злочинною організацією, а також участь у ній. Встановлення або поширення злочинного впливу. Організація, сприяння у проведенні або участь у злочинному зібранні (сходці). Звернення за застосуванням злочинного впливу. Сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності. Бандитизм. Терористичний акт. Втягнення у вчинення терористичного акту. Публічні заклики до вчинення терористичного акту. Створення терористичної групи чи терористичної організації. Сприяння вчиненню терористичного акту, проходження навчання тероризму. Фінансування тероризму. Перетинання державного кордону України з терористичною метою. Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності. Створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань. Запобігання радикалізації молоді через незаконні воєнізовані формування. Напад на об'єкти, на яких є предмети, що становлять підвищену небезпеку для оточення. Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживанням службовим становищем. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами. Проблеми кваліфікації незаконного поводження зі зброєю в умовах воєнного стану. Незаконне виготовлення, переробка чи ремонт вогнепальної зброї або фальсифікація, незаконне видалення чи зміна її маркування, або незаконне виготовлення бойових припасів, вибухових речовин чи вибухових пристроїв. Недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів. Незаконне поводження з радіоактивними матеріалами. Незаконне виготовлення ядерного вибухового пристрою чи пристрою, що розсіює радіоактивний матеріал або випромінює радіацію. Погроза вчинити викрадення або використати радіоактивні матеріали. Порушення правил поводження з вибуховими, легкозаймистими та їдкими речовинами або радіоактивними матеріалами. Порушення вимог режиму радіаційної безпеки. Незаконне ввезення на територію України відходів і вторинної сировини. Незаконне перевезення на повітряному судні вибухових або легкозаймистих речовин. Порушення встановлених законодавством вимог пожежної або техногенної безпеки. Умисне знищення або пошкодження об'єктів житлово-комунального господарства. Порушення встановлених законодавством вимог щодо утримання та експлуатації об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту.

4.26. Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва. Порушення вимог законодавства про охорону праці. Порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою. Порушення правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах. Порушення правил ядерної або радіаційної безпеки. Порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд. Особливості кваліфікації правопорушення правил безпеки на об'єктах критичної інфраструктури в умовах воєнного стану. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту. Порушення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту. Здійснення професійної діяльності членом екіпажу або обслуговування повітряного руху диспетчером управління повітряним рухом (диспетчером служби руху) у стані алкогольного сп'яніння або під впливом наркотичних чи психотропних речовин. Пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів. Угон або захоплення залізничного рухомого складу, повітряного, морського чи річкового судна. Блокування транспортних комунікацій, а також захоплення транспортного підприємства. Примушування працівника транспорту до невиконання своїх службових обов'язків. Порушення правил повітряних

польотів. Порухення правил використання повітряного простору. Самовільне без нагальної потреби зупинення поїзда. Ненадання допомоги судну та особам, що зазнали лиха. Неповідомлення капітаном назви свого судна при зіткненні суден. Порухення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами. Порухення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами в стані сп'яніння. Випуск в експлуатацію технічно несправних транспортних засобів або інше порушення їх експлуатації. Порухення нормативно-правових актів, норм і правил, що стосуються забезпечення дорожнього руху. Незаконне заволодіння транспортним засобом. Знищення, підробка або заміна номерів вузлів та агрегатів транспортного засобу. Порухення чинних на транспорті правил. Пошкодження об'єктів магістральних або промислових нафто-, газо-, конденсатопроводів та нафтопродуктопроводів.

4.27. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності. Групове порушення громадського порядку. Масові заворушення. Заклики до вчинення дій, що загрожують громадському порядку. Хуліганство. Особливості кваліфікації хуліганства із використанням зброї в умовах воєнного стану. Наруга над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого. Незаконне проведення пошукових робіт на об'єкті археологічної спадщини, знищення, руйнування або пошкодження об'єктів культурної спадщини. Знищення, пошкодження або приховування документів чи унікальних документів Національного архівного фонду. Жорстоке поводження з тваринами. Ввезення, виготовлення або розповсюдження творів, що пропагують культ насильства і жорстокості, расову, національну чи релігійну нетерпимість та дискримінацію. Профілактика молодіжного екстремізму в умовах воєнного стану. Ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів. Одержання доступу до дитячої порнографії, її придбання, зберігання, ввезення, перевезення чи інше переміщення, виготовлення, збут і розповсюдження. Проведення видовищного заходу сексуального характеру за участю неповнолітньої особи. Створення або утримання місць розпусти і звідництва. Сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією. Втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність. Особливості кваліфікації втягнення молоді в масові заворушення в умовах воєнного стану.

4.28. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інших кримінальних правопорушень проти здоров'я населення.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інших кримінальних правопорушень проти здоров'я населення. Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів або фальсифікованих лікарських засобів. Використання коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів, прекурсорів, отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту. Посів або вирощування снотворного маку чи конопель. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання прекурсорів. Викрадення, привласнення, вимагання прекурсорів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем. Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів, вчинених у прифронтовому регіоні в умовах воєнного стану. Викрадення, привласнення, вимагання обладнання, призначеного для виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або

їх аналогів, чи заволодіння ним шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем та інші незаконні дії з таким обладнанням. Незаконне введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Схиляння до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Незаконне публічне вживання наркотичних засобів. Організація або утримання місць для незаконного вживання, виробництва чи виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Незаконне виготовлення, підроблення, використання чи збут підроблених документів на отримання наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів. Незаконна видача рецепта на право придбання наркотичних засобів або психотропних речовин. Порушення встановлених правил обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, перевезення, пересилання, зберігання з метою збуту або збут отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів. Фальсифікація лікарських засобів або обіг фальсифікованих лікарських засобів. Порушення встановленого порядку доклінічного вивчення, клінічних випробувань і державної реєстрації лікарських засобів. Незаконна організація або утримання місць для вживання одурманюючих засобів. Спонування неповнолітніх до застосування допінгу. Схиляння неповнолітніх до вживання одурманюючих засобів. Порушення санітарних правил і норм щодо запобігання інфекційним хворобам та масовим отруєнням. Порушення правил поведження з мікробіологічними або іншими біологічними агентами чи токсинами. Заготівля, перероблення або збут радіоактивно забруднених продуктів харчування чи іншої продукції.

4.29. Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації. Розголошення державної таємниці. Втрата документів, що містять державну таємницю. Передача або збирання відомостей, що становлять службову інформацію, зібрану у процесі оперативно-розшукової, контррозвідувальної діяльності, у сфері оборони країни. Незаконне переправлення осіб через державний кордон України. Порушення порядку в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї. Незаконне перетинання державного кордону України. Порушення порядку здійснення міжнародних передач товарів, що підлягають державному експортному контролю. Порушення правил міжнародних польотів. Ухилення від призову на строкову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу. Ухилення від призову на військову службу під час мобілізації, на особливий період, на військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період. Ухилення від проходження служби цивільного захисту в особливий період чи у разі проведення цільової мобілізації. Ухилення від прийняття на військову службу за контрактом. Ухилення від військового обліку або навчальних (спеціальних) зборів.

4.30. Кримінальні правопорушення проти авторитету публічної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та кримінальних правопорушень проти журналістів.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та кримінальних правопорушень проти журналістів. Наруга над державними символами. Незаконне підняття Державного Прапора України на річковому або морському судні. Незаконне перешкоджання організації або проведенню зборів, мітингів, походів і демонстрацій. Захоплення державних або громадських будівель чи споруд. Опір представникові влади, працівникові правоохоронного органу, державному виконавцю, приватному виконавцю, члену громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцеві, уповноваженій особі Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Особливості кваліфікації опору працівникові правоохоронного органу під час забезпечення публічної безпеки та правопорядку у прифронтovому регіоні. Втручання в діяльність працівника правоохоронного органу, судового експерта, працівника державної виконавчої

служби, приватного виконавця. Втручання у діяльність державного діяча. Погроза або насильство щодо працівника правоохоронного органу. Погроза або насильство щодо журналіста. Погроза або насильство щодо державного чи громадського діяча. Умисне знищення або пошкодження майна працівника правоохоронного органу, працівника органу державної виконавчої служби чи приватного виконавця. Умисне знищення або пошкодження майна журналіста. Посягання на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця. Посягання на життя журналіста. Захоплення представника влади або працівника правоохоронного органу як заручника. Захоплення журналіста як заручника. Погроза або насильство щодо службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок. Перешкоджання діяльності народного депутата України та депутата місцевої ради. Перешкоджання діяльності Рахункової палати, члена Рахункової палати. Перешкоджання діяльності Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. Умисне знищення або пошкодження майна службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок. Самовільне присвоєння владних повноважень або звання службової особи. Підкуп працівника підприємства, установи чи організації. Примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань. Самоправство. Викрадення, привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем або їх пошкодження. Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів. Незаконні придбання, збут або використання спеціальних технічних засобів отримання інформації. Умисне пошкодження або руйнування телекомунікаційної мережі.

4.31. Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку. Несанкціоноване втручання в роботу інформаційних (автоматизованих), електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних мереж. Створення з метою протиправного використання, розповсюдження або збуту шкідливих програмних чи технічних засобів, а також їх розповсюдження або збут. Несанкціоновані збут або розповсюдження інформації з обмеженим доступом, яка зберігається в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або на носіях такої інформації. Несанкціоновані дії з інформацією, яка оброблюється в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або зберігається на носіях такої інформації, вчинені особою, яка має право доступу до неї. Особливості кібератак на об'єкти критичної інфраструктури в умовах воєнного стану. Кримінально-правова оцінка онлайн-радикалізації молоді. Порушення правил експлуатації електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку або порядку чи правил захисту інформації, яка в них оброблюється. Перешкоджання роботі електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку шляхом масового розповсюдження повідомлень електрозв'язку.

4.32. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності, та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. Зловживання владою або службовим становищем. Зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми. Особливості кваліфікації зловживання владою або службовим становищем в умовах воєнного стану. Здійснення народним депутатом України на пленарному засіданні Верховної Ради України голосування замість іншого народного депутата України. Перевищення влади або службових повноважень

працівником правоохоронного органу. Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги. Бездіяльність працівника правоохоронного органу щодо незаконної діяльності з організації або проведення азартних ігор, лотерей. Службове підроблення. Декларування недостовірної інформації. Неподання суб'єктом декларування декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Службова недбалість. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою. Підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми. Підкуп особи, яка надає публічні послуги. Незаконне збагачення. Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі. Зловживання впливом. Протиправний вплив на результати офіційних спортивних змагань. Провокація підкупу.

4.33. Кримінальні правопорушення проти правосуддя.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти правосуддя. Завідомо незаконні затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою. Притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності. Примушування давати показання. Порушення права на захист. Втручання в діяльність судових органів. Незаконне втручання в роботу автоматизованих систем в органах та установах системи правосуддя. Погроза або насильство щодо судді, народного засідателя чи присяжного. Умисне знищення або пошкодження майна судді, народного засідателя чи присяжного. Посягання на життя судді, народного засідателя чи присяжного у зв'язку з їх діяльністю, пов'язаною із здійсненням правосуддя. Невжиття заходів безпеки щодо осіб, взятих під захист. Розголошення відомостей про заходи безпеки щодо особи, взятої під захист. Невиконання судового рішення. Завідомо неправдиве повідомлення про вчинення кримінального правопорушення. Введення в оману суду або іншого уповноваженого органу. Відмова свідка від давання показань або відмова експерта чи перекладача від виконання покладених на них обов'язків. Перешкоджання з'явленню свідка, потерпілого, експерта, спеціаліста, примушування їх до відмови від давання показань чи висновку. Розголошення даних оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування. Незаконні дії щодо майна, на яке накладено арешт, заставленого майна або майна, яке описано чи підлягає конфіскації. Ухилення від покарання, не пов'язаного з позбавленням волі. Умисне невиконання угоди про примирення або про визнання винуватості. Злісне ухилення особи від відбування адміністративного стягнення у виді суспільно корисних робіт. Ухилення від відбування покарання у виді обмеження волі та у виді позбавлення волі. Невиконання обмежувальних заходів, обмежувальних приписів або непроходження програми для кривдників. Злісна непокоря вимогам адміністрації установи виконання покарань. Дії, що дезорганізують роботу установ виконання покарань. Втеча з місця позбавлення волі або з-під варти. Втеча із спеціалізованого лікувального закладу. Порушення правил адміністративного нагляду. Приховування злочину. Втручання в діяльність захисника чи представника особи. Погроза або насильство щодо захисника чи представника особи. Умисне знищення або пошкодження майна захисника чи представника особи. Посягання на життя захисника чи представника особи у зв'язку з діяльністю, пов'язаною з наданням правової допомоги. Представництво в суді без повноважень.

4.34. Кримінальні правопорушення встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення).

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення). Поняття військового кримінального правопорушення. Непокоря. Невиконання наказу. Опір начальникові або примушування його до порушення службових обов'язків. Погроза або насильство щодо начальника. Порушення статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями за відсутності відносин підлеглості. Самовільне залишення військової частини або місця служби. Дезертирство. Ухилення від військової служби шляхом самокалічення або іншим способом. Викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки

чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем. Умисне знищення або пошкодження військового майна. Необережне знищення або пошкодження військового майна. Втрата військового майна. Порушення правил поведження зі зброєю, а також із речовинами і предметами, що становлять підвищену небезпеку для оточення. Порушення правил водіння або експлуатації машин. Порушення правил польотів або підготовки до них. Порушення правил кораблеводіння. Порушення статутних правил вартової служби чи патрулювання. Порушення правил несення прикордонної служби. Порушення правил несення бойового чергування. Порушення статутних правил внутрішньої служби. Розголошення відомостей військового характеру, що становлять державну таємницю, або втрата документів чи матеріалів, що містять такі відомості. Недбале ставлення до військової служби. Бездіяльність військової влади. Перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень. Здача або залишення ворогові засобів ведення війни. Залишення гинучого військового корабля. Самовільне залишення поля бою або відмова діяти зброєю. Добровільна здача в полон. Злочинні дії військовослужбовця, який перебуває в полоні. Мародерство. Насильство над населенням у районі воєнних дій. Погане поведження з військовополоненими. Незаконне використання символіки Червоного Хреста, Червоного Півмісяця, Червоного Кристала та зловживання нею. Образа честі і гідності військовослужбовця, погроза військовослужбовцю.

4.35. Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

Загальна характеристика кримінальних проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку. Пропаганда війни. Виготовлення, поширення комуністичної, нацистської символіки та пропаганда комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів. Виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, глорифікація її учасників. Злочин агресії. Воєнні злочини. Застосування зброї масового знищення. Розроблення, виробництво, придбання, зберігання, збут, транспортування зброї масового знищення. Екоцид. Геноцид. Злочини проти людяності. Посягання на життя представника іноземної держави. Злочини проти осіб та установ, що мають міжнародний захист. Незаконне використання символіки Червоного Хреста, Червоного Півмісяця, Червоного Кристала. Піратство. Найманство.

5. КРИМІНАЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

5.1. Поняття, предмет, система та завдання кримінального процесу. Джерела кримінального процесуального права.

Поняття та сутність кримінального процесу. Завдання кримінального провадження. Кримінальний процес як навчальна дисципліна, її роль у підготовці фахівців-правознавців. Поняття стадії кримінального процесу. Система кримінального процесу України. Кримінальні процесуальні функції. Кримінальна процесуальна форма та її значення. Уніфікація і диференціація процесуальної форми: особливі порядки кримінального провадження. Кримінальні процесуальні гарантії: поняття, система та значення.

Кримінальне процесуальне право. Джерела кримінального процесуального права України. Система кримінального процесуального законодавства України. Конституція України як основне джерело кримінального процесуального законодавства України. Структура Кримінального процесуального кодексу України. Застосування міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, під час кримінального провадження. Закони України, якими врегульовано порядок кримінального провадження на території України. Поняття, структура і види кримінальних процесуальних норм. Дія Кримінального процесуального кодексу України в просторі, часі і за колом осіб. Застосування практики ЄСПЛ під час кримінального провадження.

5.2. Засади кримінального провадження.

Поняття, сутність та значення засад кримінального провадження. Ознаки засад кримінального провадження. Система засад кримінального провадження. Класифікація засад

кримінального провадження. Конституційні та спеціальні засади кримінального провадження. Нормативний зміст засад кримінального провадження.

5.3. Суб'єкти кримінального провадження.

Поняття суб'єктів кримінального провадження. Класифікація суб'єктів у теорії кримінального процесу. Суд, суддя в кримінальному процесі. Функції та повноваження суду (судді). Слідчий суддя та його функція. Сторони та інші учасники кримінального провадження. Прокурор у кримінальному процесі та його процесуальний статус на різних стадіях кримінального процесу. Органи досудового розслідування та їх компетенція. Керівник органу досудового розслідування. Процесуальний статус слідчого органу досудового розслідування. Процесуальна самостійність і незалежність слідчого. Підозрюваний та обвинувачений, їх права та обов'язки. Потерпілий як учасник кримінального процесу. Захисник і його процесуальний статус. Залучення захисника до кримінального провадження. Представники та законні представники потерпілого, їх права та обов'язки. Експерт і спеціаліст у кримінальному провадженні, відмінність в їхньому процесуальному статусі. Свідок, його права та обов'язки. Особи, які не можуть бути допитані як свідки. Процесуальний статус перекладача в кримінальному провадженні. Цивільний позивач та відповідач, їх представники. Секретар судового засідання та судовий розпорядник. Відводи і порядок їх вирішення.

5.4. Підслідність, підсудність, територіальність і підвідомчість.

Поняття та характеристика судової системи загальних судів. Поняття системи судів загальної юрисдикції. Місцеві суди. Апеляційні суди. Вищі спеціалізовані суди. Верховний Суд України. Принцип територіальності. Принцип спеціалізації судів та спеціалізації суддів. Принцип інстанційності. Поняття ланки судової системи. Суди першої ланки. Суди другої ланки. Суди третьої ланки. Судова інстанція. Суд першої інстанції. Суд другої інстанції (апеляційної). Суд третьої інстанції (касаційної). Підвідомчість. Підсудність. Місцеві суди. Місцеві загальні суди. Місцеві господарські суди. Місцеві адміністративні суди. Голова місцевого суду та його заступник. Компетенція голови місцевого суду. Апеляційні суди. Апеляційні суди з розгляду цивільних і кримінальних справ, а також справ про адміністративні правопорушення. Апеляційні спеціалізовані суди. Апеляційні суди з розгляду господарських справ. Апеляційні суди з розгляду адміністративних справ. Підсудність апеляційних судів як судів першої та другої інстанцій. Структура та повноваження апеляційних судів. Повноваження голів апеляційних судів. Вищі спеціалізовані суди. Вищий суд з питань інтелектуальної власності. Вищий антикорупційний суд. Судові палати для розгляду окремих категорій справ у першій інстанції. Апеляційна палата для розгляду справ в апеляційній інстанції. Повноваження Вищого спеціалізованого суду. Вимоги до судді Вищого суду з питань інтелектуальної власності. Повноваження голови вищого спеціалізованого суду. Верховний Суд. Повноваження Верховного Суду України. Склад Верховного Суду. Велика Палата Верховного Суду. Касаційний адміністративний суд. Касаційний господарський суд. Касаційний кримінальний суд. Касаційний цивільний суд. Повноваження судді Верховного Суду. Вимоги до судді Верховного Суду. Повноваження Голови Верховного Суду.

5.5. Докази і доказування у кримінальному провадженні.

Поняття, сутність і значення кримінального процесуального доказування. Предмет, межі і суб'єкти доказування у кримінальному провадженні. Обов'язок доказування у кримінальному процесі. Поняття доказів у кримінальному процесі. Процесуальні джерела доказів. Способи збирання доказів. Перевірка і оцінка доказів. Належність, достовірність і допустимість доказів. Умови визнання доказів недопустимими. Достатність доказів для прийняття рішення у кримінальному провадженні. Показання осіб. Речові докази, порядок їх зберігання, вирішення питання про речові докази і документи. Документи, як джерела доказів. Висновок експерта і його доказове значення.

5.6. Процесуальні строки і витрати. Процесуальні документи. Процесуальні рішення.

Процесуальні строки і їх правова природа. Поняття, значення, види і правила обчислення процесуальних строків. Розумні строки. Порушення процесуальних строків і їх

наслідки. Процесуальні витрати, їх поняття, види і значення. Визначення розміру та розподіл процесуальних витрат. Витрати, що покладаються на державу.

Форми та порядок фіксування кримінального провадження. Поняття та види процесуальних документів. Протокол та додатки до нього. Застосування технічних засобів фіксування кримінального провадження. Процесуальні рішення.

5.7. Відшкодування (компенсація) шкоди у кримінальному провадженні.

Поняття шкоди, завданої кримінальним правопорушенням. Відшкодування (компенсація) шкоди потерпілому. Поняття і значення цивільного позову у кримінальному провадженні. Переваги спільного розгляду цивільного позову і матеріалів кримінального провадження. Форма і зміст цивільного позову. Підстави і порядок пред'явлення цивільного позову. Процесуальні засоби забезпечення відшкодування (компенсації) шкоди, завданої кримінальним правопорушенням. Вирішення цивільного позову. Відшкодування (компенсація) шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури та суду.

6. СУДОВІ ТА ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ УКРАЇНИ

6.1. Визначення загальних понять щодо судової, правоохоронної та правозахисної діяльності.

Сутність правоохоронної та правозахисної діяльності держави. Ознаки правоохоронної діяльності. Поняття правоохоронної діяльності. Основні об'єкти, які повинні захищатися в процесі здійснення правоохоронної діяльності. Основні орієнтири або завдання правоохоронної діяльності. Правозахисна діяльність. Правовстановлюючі та правозабезпечувальні функції. Суб'єкти правозахисної діяльності. Основні напрямки правоохоронної діяльності та органи, що їх здійснюють. Конституційний контроль. Правосуддя. Охорона публічної безпеки і порядку. Розслідування злочинів та кримінальних проступків. Захист прав та інтересів громадян та організацій. Правова робота в різних сферах господарської діяльності. Громадська правоохоронна діяльність. Завдання. Законність як принцип державного устрою. Правопорядок як система суспільних відносин. Загальна характеристика правоохоронних органів. Ознаки правоохоронних органів та організацій. Визначення правоохоронних органів. Нормативне закріплення переліку правоохоронних органів. Закон України “Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів”.

6.2. Законодавство про діяльність судових, правоохоронних і правозахисних органів.

Загальна характеристика правового регулювання діяльності судових, правоохоронних і правозахисних органів. Особливість курсу “Судові та правоохоронні органи України”. Закон України “Про прокуратуру” від 14 жовтня 2014 року. Закон України “Про Національну поліцію” від 2 липня 2015 року. Закон України “Про Конституційний Суд України” від 13 липня 2017 року. Закон України “Про адвокатуру та адвокатську діяльність” від 5 липня 2012 року. Закон України “Про Службу безпеки України” від 25 березня 1992 року. Закон України “Про Державну прикордонну службу України” від 3 квітня 2003 року. Закон України “Про судоустрій і статус суддів” від 2 червня 2016 року. Положення “Про Державну податкову службу України”, затверджене постановою Кабінету Міністрів України № 227 від 6 березня 2019 року. Керівні роз'яснення Пленуму Верховного Суду України.

Класифікація нормативно-правових актів, що регулюють діяльність судових, правоохоронних і правозахисних органів. Конституція України (Основний Закон). Міжнародно-правові акти та міждержавні угоди. Закони, які регулюють діяльність судових, правоохоронних і правозахисних органів. Постанови Верховної Ради України та Укази Президента України, які стосуються організації діяльності судових, правоохоронних і правозахисних органів. Постанови Кабінету Міністрів України, які стосуються організації діяльності судових, правоохоронних і правозахисних органів. Нормативні акти галузевих органів державної влади і управління: постанови, накази, інструкції Міністерств, відомств.

6.3. Судова влада, судочинство та правосуддя.

Природа і поняття судової влади. Теорія поділу влади. Влада в цілому – це авторитетна сила. Принцип поділу державної влади. Головне призначення судових органів. Визначення судової влади. Основні ознаки (відмінні риси) судової влади. Виключне правове становище суду в системі державних органів. Повнота судової влади. Підзаконність судової влади. Єдність судової влади в Україні. Єдність системи судоустрою. Самостійність судової влади. Незалежність судової влади. Зовнішній рівень незалежності. Внутрішній рівень незалежності судової влади. Правозабезпечуючі гарантії режиму незалежного правосуддя. Поняття та ознаки правосуддя. Юрисдикція судів. Завдання правосуддя. Визначальна функція правосуддя. Здійснення правосуддя тільки судом. Здійснення правосуддя способами, які вказані в законі. Здійснення правосуддя на основі закону і в точній відповідності з ним. Здійснення правосуддя в процесуальній формі. Застосування державного примусу в процесі здійснення правосуддя. Диференціація між такими поняттями, як: “судова влада”, “правосуддя” і “судочинство”. Поняття судової влади. Поняття судочинства.

Принципи (засади) провадження судочинства. Верховенство права. Незалежність і недоторканність суддів. Рівність усіх учасників судового процесу перед законом і судом. Забезпечення доведеності вини. Змагальність сторін та свобода в наданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості. Підтримання публічного обвинувачення в суді прокурором. Забезпечення обвинуваченому права на захист. Гласність судового процесу та його повне фіксування технічними засобами. Розумні строки розгляду справи судом. Забезпечення права на апеляційний перегляд справи та у визначених законом випадках – на касаційне оскарження судового рішення. Обов’язковість судового рішення. Принцип надання правничої допомоги при розгляді справ в судах. Принцип здійснення правосуддя виключно судом. Принцип забезпечення права громадян на судовий захист. Принцип національної мови судочинства. Принцип колегіального та одноособового розгляду справ.

Повноваження Вищої ради правосуддя. Склад Вищої ради правосуддя. Порядок обрання (призначення) членів Вищої ради правосуддя. Вимоги до кандидатів на посаду члена Вищої ради правосуддя. Вимоги щодо несумісництва. Хто не може бути членами Вищої ради правосуддя. Дисциплінарні палати Вищої ради правосуддя. Помічники членів Вищої ради правосуддя. Секретаріат Вищої ради правосуддя. Служба дисциплінарних інспекторів. Повноваження дисциплінарного інспектора.

6.4. Правовий статус суддів.

Поняття правового статусу суддів та його загальна характеристика. Єдність правового статусу всіх суддів. Статус як правове становище. Суддівський корпус. Обов’язки суддів. Гарантії незалежності суддів. Особливий порядок призначення, обрання, притягнення до відповідальності та звільнення судді. Недоторканність та імунітет судді. Незмінюваність судді. Порядок здійснення судочинства. Таємниця ухвалення судового рішення. Заборона втручання у здійснення правосуддя. Відповідальність за неповагу до суду чи судді. Окремий порядок фінансування та організаційного забезпечення діяльності судів. Належні матеріальне та соціальне забезпечення судді. Функціонування органів суддівського самоврядування. Засоби забезпечення особистої безпеки судді, членів його сім’ї, майна. Право судді на відставку. Суддя як носій судової влади. Незалежність і недоторканність суддів, як основа справжнього правосуддя. Безстроковість обрання суддів на посаду як істотна конституційна гарантія незалежності суддів. Підстави для звільнення судді з посади. Підстави для припинення суддівських повноважень.

Вимоги до кандидатів на посаду судді. Порядок зайняття посади судді. Етапи добору на посаду судді місцевого суду. Оголошення добору на посаду судді. Подання особами, які виявили намір стати суддею, заяви та документів для участі у доборі на посаду судді. Допуск до участі у доборі на посаду судді. Складання кваліфікаційного іспиту. Проведення спеціальної перевірки. Проведення перевірки особистих морально-психологічних якостей кандидатів на посаду судді. Затвердження рейтингу кандидатів на посаду судді. Зарахування кандидатів на посаду судді до резерву на зайняття вакантних посад суддів.

Вища кваліфікаційна комісія суддів. Повноваження Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. Склад ВКК суддів України. Вимоги до членів ВКК суддів України. Порядок призначення членів ВКК суддів України. Підставами для звільнення члена ВКК суддів України з посади. Підстави для припинення повноважень членів ВКК суддів України. Організаційні форми діяльності ВКК суддів України. Повноваження членів ВКК суддів України. Окрема думка члена ВКК суддів України. Національна школа суддів України. Повноваження Національної школи суддів України.

Дисциплінарна відповідальність суддів. Дисциплінарне провадження. Підстави притягнення судді до дисциплінарної відповідальності в порядку дисциплінарного провадження. Види дисциплінарних стягнень. Принцип пропорційності при застосуванні дисциплінарних стягнень. Дисциплінарні палати Вищої ради правосуддя. Перевірка даних про наявність підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності. Відкриття дисциплінарної справи. Розгляд дисциплінарної справи. Прийняття рішення органом, що здійснює дисциплінарне провадження. Участь присяжних у здійсненні правосуддя. Затвердження списку присяжних. Вимоги до присяжних. Обов'язки присяжних. Винагорода присяжних за час виконання ними обов'язків у суді. Соціальний захист присяжних. Гарантії незалежності і недоторканності присяжних.

6.5. Суди загальної юрисдикції.

Поняття та характеристика судової системи загальних судів. Поняття системи судів загальної юрисдикції. Місцеві суди. Апеляційні суди. Вищі спеціалізовані суди. Верховний Суд України. Принцип територіальності. Принцип спеціалізації судів та спеціалізації суддів. Принцип інстанційності. Поняття ланки судової системи. Суди першої ланки. Суди другої ланки. Суди третьої ланки. Судова інстанція. Суд першої інстанції. Суд другої інстанції (апеляційної). Суд третьої інстанції (касаційної). Підвідомчість. Підсудність.

Місцеві суди. Місцеві загальні суди. Місцеві господарські суди. Місцеві адміністративні суди. Голова місцевого суду та його заступник. Компетенція голови місцевого суду. Апеляційні суди. Апеляційні суди з розгляду цивільних і кримінальних справ, а також справ про адміністративні правопорушення. Апеляційні спеціалізовані суди. Апеляційні суди з розгляду господарських справ. Апеляційні суди з розгляду адміністративних справ. Підсудність апеляційних судів як судів першої та другої інстанцій. Структура та повноваження апеляційних судів. Повноваження голів апеляційних судів. Вищі спеціалізовані суди. Вищий суд з питань інтелектуальної власності. Вищий антикорупційний суд. Судові палати для розгляду окремих категорій справ у першій інстанції. Апеляційна палата для розгляду справ в апеляційній інстанції. Повноваження Вищого спеціалізованого суду. Вимоги до судді Вищого суду з питань інтелектуальної власності. Повноваження голови вищого спеціалізованого суду. Верховний Суд. Повноваження Верховного Суду України. Склад Верховного Суду. Велика Палата Верховного Суду. Касаційний адміністративний суд. Касаційний господарський суд. Касаційний кримінальний суд. Касаційний цивільний суд. Повноваження судді Верховного Суду. Вимоги до судді Верховного Суду. Повноваження Голови Верховного Суду. Пленум Верховного Суду України. Науково-консультативна рада. Офіційний друкований орган.

6.6. Конституційний суд.

Статус, повноваження, мета та основні принципи діяльності Конституційного Суду. Єдиний орган конституційної юрисдикції. Основна мета діяльності Конституційного Суду. Повноваження Конституційного Суду. Склад та порядок утворення Конституційного Суду. Правовий статус суддів Конституційного Суду. Вимоги до кандидатів на посаду судді Конституційного Суду України. Підстави для припинення повноважень судді Конституційного Суду. Форми звернення до Конституційного Суду. Конституційне подання. Конституційне звернення. Конституційна скарга. Суб'єкти права на конституційне подання, конституційну скаргу та конституційне звернення. Документи, що додаються. Відомості, що зазначаються. Провадження зі справ у Конституційному Суді. Повноваження Судді-доповідача. Строк для прийняття рішення. Підстави для відмови у відкритті конституційного

провадження у справі. Відкрита частина пленарного засідання. Учасники конституційного провадження. Повноваження учасників конституційного провадження. Строк конституційного провадження. Оприлюднення актів Суду за результатами конституційного провадження.

6.7. Прокуратура.

Поняття прокурорського нагляду. Об'єкти прокурорського нагляду. Функції прокуратури України. Мета прокурорського нагляду. Завдання прокуратури. Принципи організації та діяльності прокуратури. Верховенство права та визнання людини, її життя і здоров'я, честі і гідності, недоторканності і безпеки найвищою соціальною цінністю. Законність, справедливість, неупередженість та об'єктивність. Принцип територіальності. Принцип презумпції невинуватості. Принцип незалежності прокурорів. Принцип політичної нейтральності прокуратури. Принцип недопустимості незаконного втручання прокуратури в діяльність органів законодавчої, виконавчої і судової влади. Принцип поваги до незалежності суддів. Принцип прозорості діяльності прокуратури. Принцип неухильного дотримання вимог професійної етики та поведінки в діяльності прокуратури України. Принцип несумісництва. Принцип єдності.

Функції прокуратури. Підтримання публічного обвинувачення в суді. Гарантії об'єктивності та незалежності прокурора в суді. Організація і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням. Представництво інтересів громадянина і держави в суді. Форми представництва інтересів громадянина або держави у суді (права прокурора). Нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах. Повноваження прокурора. Права прокурора при виконанні його обов'язків. Обов'язки прокурора. Система та структура органів прокуратури. Офіс Генерального прокурора. Генеральний прокурор України. Випадки та підстави звільнення з посади або припинення повноважень Генерального прокурора України. Повноваження Генерального прокурора України. Обласні прокуратури. Окружні прокуратури. Спеціалізована антикорупційна прокуратура. Функції Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.

Кадри органів прокуратури. Вимоги до прокурора окружної прокуратури (у тому числі прокурора-стажиста окружної прокуратури). Обов'язки прокурора. Добір кандидатів та їх призначення на посаду прокурора. Етапи добору кандидатів. Присяга прокурора. Випадки звільнення прокурора із займаної посади. Припинення повноважень прокурора. Дисциплінарна практика в органах прокуратури. Підстави притягнення прокурора до дисциплінарної відповідальності. Підстави відмови у відкритті дисциплінарного провадження. Перевірка дисциплінарної скарги. Підготовки висновку за результатами перевірки. Розгляд висновку про наявність чи відсутність дисциплінарного проступку прокурора. Види дисциплінарних стягнень.

6.8. Служба безпеки.

Основні завдання та принципи діяльності Служби безпеки. Служба безпеки України як державний орган спеціального призначення з правоохоронними функціями. Суб'єкти, які підлягають захисту органами безпеки. Об'єкти захисту органами безпеки. Основні завдання, що покладені державою на органи СБУ. Напрямки діяльності Служби безпеки. Контррозвідувальна діяльність. Мета контррозвідувальної діяльності. Завдання контррозвідувальної діяльності. Основні принципи, на яких здійснюється контррозвідувальна діяльність. Боротьба зі злочинністю, як напрямок діяльності Служби безпеки України. Повноваження Служби безпеки. Проведення досудового розслідування. Законні вимоги співробітників Служби безпеки України при виконанні ними службових обов'язків. Обов'язки Служби безпеки. Кадри Служби безпеки, їх правовий та соціальний захист. Вимоги до кандидатів на посади в органи Служби безпеки України. Контроль та нагляд за діяльністю Служби безпеки. Парламентський контроль. Президентський контроль. Прокурорський контроль.

6.9. Розвідувальні органи.

Розвідувальна діяльність як система розвідувальних заходів, що проводяться розвідувальними органами України. Визначення розвідувального заходу. Розвідка як організаційно-функціональне поєднання розвідувальних органів та діяльності, яку вони здійснюють. Предмет розвідувальної діяльності. Розвідувальна інформація. Специфіка суб'єктів розвідувальної діяльності. Розвідувальні органи України. Правова основа діяльності розвідувальних органів України. Завдання розвідувальних органів України. Методи і засоби діяльності розвідувальних органів.

Повноваження та організація діяльності розвідувальних органів. Розвідувальне співтовариство. Суб'єкти розвідувального співтовариства. Координаційний орган з питань розвідки. Безпосереднє керівництво розвідувальними органами. Права розвідувальних органів України, якими вони наділяються для виконання покладених на них завдань. Взаємодія розвідувальних органів України з органами державної влади. Фінансування та матеріально-технічне забезпечення розвідувальних органів. Майно розвідувальних органів.

Служба зовнішньої розвідки як спеціальний державний орган. Співробітники Служби зовнішньої розвідки України. Правова основа діяльності Служби зовнішньої розвідки України. Керівництво Службою зовнішньої розвідки України. Голова Служби зовнішньої розвідки України. Загальна структура Служби зовнішньої розвідки України. Апарат управління Служби зовнішньої розвідки України. Підрозділи агентурної та технічної розвідки. Підрозділи забезпечення. Оперативно-технічні, інформаційно-аналітичні підрозділи та власної безпеки. Навчальні заклади та науково-дослідні установи. Фінансування діяльності Служби зовнішньої розвідки України. Соціальний захист співробітників Служби зовнішньої розвідки України та членів їхніх сімей. Контроль і нагляд за діяльністю Служби зовнішньої розвідки України.

Правовий статус співробітників розвідувальних органів. Порядок проходження військової служби та присвоєння військових звань. Права співробітників розвідувальних органів для виконання покладених на ці органи завдань під час здійснення своїх службових обов'язків. Кадровий резерв. Статус співробітника розвідувального органу України. Соціальний і правовий захист співробітників розвідувальних органів та членів їх сімей. Умови грошового забезпечення, оплати праці співробітників розвідувальних органів. Пенсійне забезпечення співробітників розвідувальних органів.

Контроль за діяльністю розвідувальних органів. Демократичний цивільний контроль за розвідкою. Парламентський контроль з боку комітету Верховної Ради України. Президентський контроль. Державний зовнішній фінансовий контроль, який здійснюється Рахунковою палатою. Відомчий контроль. Судовий контроль.

6.10. Державна податкова служба.

Призначення, завдання та система органів державної податкової служби. Формування бюджету. Податки. Основні завдання, покладені на державну податкову службу. Стратегічні цілі та пріоритети ДПС. Місія ДПС. Мета діяльності Державної податкової служби України. Система органів державної податкової служби. Центри обслуговування платників. Державна податкова служба України, як центральний орган виконавчої влади. Голова ДПС України. Міжрегіональні управління, Головні управління ДПС в областях та в м. Києві. Державні податкові інспекції в районах, районах у містах, міжрайонні, об'єднані державні податкові інспекції.

Функції державної податкової служби. Принцип "витагнутої руки". Розробка нормативно-правових актів. Контроль та нагляд. Адміністрування податків та зборів. Міжнародна співпраця. Інформаційно-роз'яснювальна робота. Відмінності між повноваженнями центрального апарату ДПС та її територіальних органів.

Основні напрямки діяльності територіальних органів ДПС. Реєстрація та облік платників податків. Адміністрування місцевих податків і зборів. Контроль та перевірки додержання податкового законодавства. Робота з податковим боргом. Облік усіх видів платників. Державний реєстр фізичних осіб-платників податків. Єдиний банк даних платників

податків-юридичних осіб. Камеральні перевірки. Документальні перевірки. Фактичні перевірки.

Права, обов'язки і відповідальність органів державної податкової служби. Контроль за діяльністю Державної податкової служби. Парламентський контроль Верховною Радою України. Загальне керівництво та координація роботи ДПС Кабінетом Міністрів України. Прокурорський нагляд з боку Офісу Генерального прокурора та органів прокуратури. Державний фінансовий контроль за використанням коштів, виділених на діяльність ДПС, Державною аудиторською службою України (ДАСУ). Розслідування кримінальних правопорушень, вчинених посадовими особами ДПС (Державне бюро розслідувань). Контроль дотримання антикорупційного законодавства посадовими особами ДПС (Національне агентство з питань запобігання корупції). Розгляд скарг платників податків на незаконні рішення або дії податкових органів (адміністративні суди). Внутрішній контроль Департаментом внутрішнього аудиту ДПС.

Посадові особи органів державної податкової служби, їх правовий і соціальний захист. Спеціальні звання посадових осіб органів державної податкової служби. Захист життя, здоров'я, честі, гідності та майна посадових осіб органів державної податкової служби та членів їх сімей. Обов'язкове державне соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.

6.11. Державна митна служба.

Завдання та структура митних органів. Організація діяльності митних органів. Митне регулювання. Основні напрямки митної політики. Основні методи забезпечення здійснення митної політики України. Структура системи органів державного регулювання митної справи. Розміри мита і умов митного обкладення. Спеціальні митні зони і митні режими на території України. Перелік товарів, експорт, імпорт і транзит яких через територію України заборонений. Економічні цілі митної справи. Правоохоронні цілі митної діяльності. Завдання митних органів. Митна служба України як єдина загальнодержавна система, що складається з митних органів та установ. Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади в галузі митної справи. Митниця. Митний пост. Спеціалізовані навчальні заклади та науково-дослідна установа митних органів.

Основні напрямки діяльності та повноваження митних органів. Митний контроль. Способи здійснення митного контролю. Митне оформлення. Декларування. Адміністративні стягнення за порушення митних правил. Адміністрування митних платежів. Запобігання та протидія контрабанді. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Співпраця з міжнародними організаціями. Повноваження Держмитслужби.

Правовий статус працівників митних органів. Вимоги до кандидатів на службу в митних органах. Перевірка рівня митних компетенцій. Програма професійного розвитку. Ротація у межах зони діяльності однієї митниці або до зони діяльності іншої митниці. Митні компетенції. Перевірка на добросовісність та моніторинг способу життя. Спеціальні звання посадових осіб митних органів. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування працівників митних органів.

6.12. МВС і Національна поліція.

Міністерство внутрішніх справ України, його завдання, та компетенція. Міністерство внутрішніх справ (МВС) як центральний орган виконавчої влади. Національна поліція України. Державна прикордонна служба України. Державна служба України з надзвичайних ситуацій. Національна гвардія України. Державна міграційна служба України. Експертна служба МВС. Сервісні центри МВС. Основні завдання МВС. Повноваження МВС України. Територіальні органи. Міністр МВС. Колегії МВС. Гранична чисельність державних службовців та працівників апарату МВС. Штатний розпис та кошторис МВС.

Загальна структура МВС України. Апарат Міністерства внутрішніх справ України. Головний сервісний центр МВС України. Заклади вищої освіти, які діють в системі МВС. Науково-дослідні установи в системі МВС. Основні завдання Експертної служби МВС. Національний музей "Чорнобиль".

Національна поліція України як центральний орган виконавчої влади. Правова основа діяльності поліції. Основні завдання поліції. Забезпечення публічної безпеки і порядку. Охорона прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави. Протидія злочинності. Надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги. Принципи діяльності поліції. Принцип верховенства права. Принцип дотримання прав і свобод. Принцип законності. Принцип відкритості та прозорості. Принцип політичної нейтральності. Принцип взаємодії з населенням на засадах партнерства. Принцип безперервності.

Основні функції та структура поліції. Забезпечення публічної безпеки та порядку. Охорона та захист прав і свобод людини, інтересів суспільства та держави. Протидія злочинності. Надання допомоги особам, які потребують захисту. Центральний орган управління поліції. Міжрегіональні територіальні органи Національної поліції України. Територіальні органи поліції. Кримінальна поліція. Патрульна поліція. Органи досудового розслідування. Поліція охорони. Спеціальна поліція. Поліція особливого призначення. Підрозділи забезпечення.

Правовий статус поліцейського. Вимоги до кандидатів на службу в поліції. Обов'язки поліцейського. Підстави та порядок притягнення поліцейських до дисциплінарної відповідальності. Єдиний однострій (формений одяг) поліцейських. Спеціальні вітання. Безпосереднє керівництво поліцією. Присяга поліцейських на вірність Українському народові. Спеціальні звання поліцейських. Випадки звільнення поліцейських зі служби та припинення служби в поліції.

Поліцейські заходи. Законність поліцейських заходів. Необхідність поліцейських заходів. Пропорційність поліцейських заходів. Ефективність поліцейських заходів. Превентивні поліцейські заходи. Перевірка документів особи. Опитування особи. Поверхнева перевірка і огляд. Зупинення транспортного засобу. Вимога залишити місце і обмеження доступу до визначеної території. Обмеження пересування особи, транспортного засобу або фактичного володіння річчю. Проникнення до житла чи іншого володіння особи. Перевірка дотримання вимог дозвільної системи органів внутрішніх справ. Застосування технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису. Перевірка дотримання обмежень, установлених законом стосовно осіб, які перебувають під адміністративним наглядом, та інших категорій осіб. Поліцейське піклування. Поліцейські заходи примусу. Фізичний вплив (сила). Застосування спеціальних засобів. Застосування вогнепальної зброї.

6.13. Державна прикордонна служба.

Завдання, функції та основні принципи діяльності Державної прикордонної служби. Державний кордон України. Охорона державного кордону України. Основні функції Державної прикордонної служби України. Основні принципи діяльності Державної прикордонної служби України. Правова основа діяльності Державної прикордонної служби України.

Державна прикордонна служба України як правоохоронний орган спеціального призначення. Структура Державної прикордонної служби. Загальна чисельність Державної прикордонної служби України. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони державного кордону. Регіональні управління. Голова Державної прикордонної служби України. Морська охорона Державної прикордонної служби України. Органи охорони державного кордону. Прикордонний загін. Окремий контрольно-пропускний пункт. Авіаційна частина. Розвідувальний орган центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони державного кордону. Підрозділи спеціального призначення. Особовий склад Державної прикордонної служби України.

Повноваження Державної прикордонної служби. Обов'язки Державної прикордонної служби України. Права, які надаються для виконання покладених на них завдань та обов'язків органам, підрозділам, військовослужбовцям, а також працівникам Державної прикордонної

служби України, які відповідно до їх службових обов'язків можуть залучатися до оперативно-службової діяльності.

Контроль і нагляд за діяльністю Державної прикордонної служби. Парламентський контроль за діяльністю Державної прикордонної служби України. Президентський контроль за діяльністю Державної прикордонної служби України.

6.14. Органи досудового розслідування.

Досудове розслідування. Завдання органів досудового розслідування. Форми досудового розслідування. Дізнання як форма досудового розслідування. Досудове слідство як форма досудового розслідування. Загальні риси дізнання та досудового слідства. Основні відмінності дізнання та досудового слідства.

Органи дізнання та досудового слідства. Дізнавач. Слідчий. Внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань (ЄРДР). Проведення окремих дій до внесення відомостей до ЄРДР. Досудове розслідування злочинів. Досудове розслідування кримінальних проступків. слідчі Національної поліції. Детективи органів Бюро економічної безпеки України. Слідчі органів державного бюро розслідувань. Детективи Національного антикорупційного бюро України. Строк досудового розслідування. Повноваження слідчого. Повноваження дізнавача.

Підслідність ДБР. Засади організації та діяльності Державного бюро розслідувань. Гарантії незалежності ДБР від втручання у його діяльність. Призначення Державного бюро розслідувань. Керівництво діяльністю Державного бюро розслідувань. Гранична чисельність центрального апарату та територіальних управлінь ДБР. Система Державного бюро розслідувань. Центральний апарат ДБР. Територіальні управління. Спеціальні підрозділи. Навчальні заклади та науково-дослідні установи. Стажування на посаді. Присяга працівників ДБР. Спеціальні звання осіб рядового і начальницького складу Державного бюро розслідувань. Підрозділ внутрішнього контролю ДБР.

Місія Бюро з економічної безпеки. Бюро економічної безпеки України як центральний орган виконавчої влади, на який покладаються завдання щодо протидії правопорушенням, що посягають на функціонування економіки держави. Основні завданнями Бюро економічної безпеки України. Ключові функції, що виконує БЕБ. Здійснення досудового розслідування. Здійснення оперативно-розшукової діяльності. Аналітична розвідка. Координація з іншими органами влади. Міжнародне співробітництво з аналогічними органами інших держав. Спеціальні звання Бюро економічної безпеки України.

6.15. Антикорупційні органи.

Національне агентство з питань запобігання корупції. Передумови створення НАЗК. Місія НАЗК. Національне агентство з питань запобігання корупції як центральний орган виконавчої влади України зі спеціальним статусом, який забезпечує формування та реалізує державну антикорупційну політику. Напрямки діяльності НАЗК. Керівництво діяльністю Національного агентства. Голова Національного агентства та його повноваження. Повноваження НАЗК. Права уповноважених осіб Національного агентства з питань запобігання корупції.

Національне антикорупційне бюро України. НАБУ як центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом, на який покладається попередження, виявлення, припинення, розслідування та розкриття корупційних та інших кримінальних правопорушень, віднесених до його підслідності, а також запобігання вчиненню нових правопорушень серед осіб, що займають відповідальне становище в органах влади. Завдання НАБУ. Законодавче підґрунтя функціонування НАБУ. Місія НАБУ. Головна мета діяльності НАБУ. Основні завдання Бюро. Підслідності НАБУ. Повноваження НАБУ. Структура НАБУ. Кваліфікаційні вимоги до кандидатів на посади в НАБУ.

Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП). Правова основа діяльності САП. Принципи діяльності САП. Структура Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. Заступник Генерального прокурора – керівник Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.

Повноваження керівника САП. Професійні, етичні та моральні вимоги до кандидатів на посади в САП.

Вищий антикорупційний суд України. Правова основа діяльності Вищого антикорупційного суду. Повноваження Вищого антикорупційного суду. Вимоги до суддів Вищого антикорупційного суду. Додаткові гарантії забезпечення особистої безпеки суддів ВАСУ та особистої безпеки членів їхніх сімей. Судові палати ВАСУ. Апеляційна палата ВАСУ.

6.16. Уповноважений верховної ради з прав людини.

Завдання та мета діяльності Уповноваженого Верховної Ради з прав людини. Інститут Уповноваженого Верховної Ради з прав людини. Мета парламентського контролю, який здійснює Уповноважений.

Правовий статус Уповноваженого Верховної Ради з прав людини. Порядок призначення на посаду і звільнення з посади Уповноваженого. Присяга Уповноваженого. Випадки припинення повноважень Уповноваженого. Випадки звільнення від займаної посади Уповноваженого Верховної Ради. Права Уповноваженого та його компетенція.

Організація діяльності Уповноваженого Верховної Ради з прав людини. Акти реагування Уповноваженого щодо порушень положень Конституції України. Конституційне подання Уповноваженого. Подання Уповноваженого.

6.17. Органи та установи юстиції.

Мін'юст як головний орган у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну правову політику, державну політику з питань банкрутства та державну політику у сфері запобігання неплатоспроможності боржників, у сфері нотаріату, організації примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб), державної реєстрації актів цивільного стану, державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, державної реєстрації обтяжень рухомого майна, державної реєстрації юридичних осіб, громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, фізичних осіб-підприємців та відокремлених підрозділів юридичної особи, утвореної відповідно до законодавства іноземної держави, реєстрації статуту територіальної громади м. Києва, реєстрації статутів Національної академії наук та національних галузевих академій наук, у сфері виконання кримінальних покарань та пробації, з питань утримання військовополонених, у сфері правової освіти населення; забезпечує формування державної політики у сфері архівної справи і діловодства та створення і функціонування державної системи страхового фонду документації; забезпечує реалізацію державної політики у сфері стягнення в дохід держави активів осіб, щодо яких застосовано санкції. Міністерство юстиції: його структура, функції та завдання. Правова основа діяльності органів юстиції. Місія Мін'юсту. Основні завдання Міністерства юстиції України. Функції Міністерства юстиції.

Порядок діяльності та повноваження Міністерства юстиції. Права Міністерства юстиції. Очільник Міністерства юстиції. Порядок призначається на посаду і звільнення Міністра юстиції. Повноваження Міністра юстиції. Гранична чисельність працівників Мін'юсту. Колегія Міністерства юстиції.

Система та повноваження територіальних органів юстиції. Основні завдання міжрегіональних управлінь. Повноваження та обов'язки Мін'юсту. Права міжрегіонального управління Мін'юсту. Повноваження начальника міжрегіонального управління. Штатний розпис та кошторис міжрегіональних управлінь.

Порядок організації та діяльності державної виконавчої служби та приватних виконавців. Примусове виконання судових рішень і рішень інших органів (посадових осіб). Правова основа діяльності державної виконавчої служби. Принципи організації та здійснення діяльності органів державної виконавчої служби та приватних виконавців. Державний виконавець. приватний виконавець. Система органів примусового виконання рішень. Вимоги до державних виконавців. Вимоги до приватних виконавців. Державне регулювання діяльності приватного виконавця. Дисциплінарні комісії приватних виконавців. Кваліфікаційні комісії приватних виконавців. Єдиний реєстр приватних виконавців України.

Підстави для притягнення приватних виконавців до дисциплінарної відповідальності. Дисциплінарні проступки приватних виконавців. Види дисциплінарних стягнень, що можуть бути застосовані до приватних виконавців.

6.18. Нотаріат.

Поняття та основні функції нотаріату. Нотаріат в Україні як система органів і посадових осіб, на які покладено обов'язок посвідчувати права, а також факти, що мають юридичне значення, та вчиняти інші нотаріальні дії, з метою надання їм юридичної вірогідності. Функція забезпечення безспірності й доказової сили документів. Функція забезпечення законності при укладенні угод (контрольна функція). Функція надання правової допомоги особам, що звернулися за вчиненням нотаріальних дій.

Правовий статус нотаріуса. Вимоги до нотаріусів. Права нотаріусів. Обов'язки нотаріусів. Присяга нотаріуса. Умови видачі (або відмови у видачі) Міністерством юстиції України свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю. Свідоцтво про право на заняття нотаріальною діяльністю. Випадки анулювання Міністерством юстиції України свідоцтва про право на заняття нотаріальною діяльністю. Помічник нотаріуса. Нотаріальний округ.

Організація та форми діяльності нотаріату. Державні нотаріальні контори. Державні нотаріальні архіви. Приватна нотаріальна діяльність. Обставини, за яких приватна нотаріальна діяльність тимчасово зупиняється. Підстави припинення приватної нотаріальної діяльності. Нотаріальні дії, що вчиняються нотаріусами (як державними, так і приватними).

6.19. Адвокатура.

Поняття та організаційні форми діяльності адвокатури. Адвокатська діяльність як незалежна професійна діяльність адвоката щодо здійснення захисту, представництва та надання інших видів правничої допомоги клієнту. Адвокатура України як недержавний самоврядний інститут, що забезпечує здійснення захисту, представництва та надання інших видів правничої допомоги на професійній основі. Організаційні форми діяльності адвокатури. Адвокат, який здійснює адвокатську діяльність індивідуально. Адвокатське бюро. Адвокатське об'єднання. Види адвокатської діяльності.

Принципи і гарантії адвокатської діяльності. Принцип верховенства права. Принцип незалежності. Принцип конфіденційності. Адвокатська таємниця. Гарантування рівності прав з іншими учасниками провадження. Дотримання засад змагальності і свободи в наданні доказів та доведенні їх переконливості.

Правовий статус адвоката. Кваліфікаційні вимоги до адвоката. Присяга адвоката. Стажування адвоката. Права адвоката. Обов'язки адвоката. Заборони адвоката. Дисциплінарні стягнення. Випадки, коли адвокатська діяльність може бути зупинена або припинена.

Кваліфікаційні комісії адвокатури, З'їзд адвокатів та Рада адвокатів. Кваліфікаційна палата кваліфікаційно-дисциплінарної комісії. Дисциплінарна палата. Повноваження кваліфікаційно-дисциплінарної комісії. Ревізійна комісія адвокатів регіону. Вища кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури. Повноваження Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури. Вища ревізійна комісія адвокатури. З'їзд адвокатів України. Повноваження з'їзду адвокатів України. Рада адвокатів України. Повноваження Ради адвокатів України.

7. ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

7.1. Теоретико-правові засади оперативно-розшукової діяльності.

Оперативно-розшукова діяльність як самостійний вид правоохоронної діяльності. Соціально-правова природа та місце в системі забезпечення публічної безпеки. Мета та завдання оперативно-розшукової діяльності. Система нормативно-правового регулювання оперативно-розшукової діяльності. Співвідношення загального та спеціального регулювання. Міжнародно-правові стандарти у сфері здійснення оперативно-розшукової діяльності. Відмежування оперативно-розшукової діяльності від кримінального процесу. Особливості

здійснення оперативно-розшукової діяльності у прифронтовому регіоні в умовах воєнного стану.

7.2. Принципи оперативно-розшукової діяльності.

Поняття та система принципів оперативно-розшукової діяльності. Загальні принципи оперативно-розшукової діяльності: верховенства права, законність, дотримання прав і свобод людини. Спеціальні принципи оперативно-розшукової діяльності: конспірація, поєднання гласних і негласних методів, об'єктивність і повнота перевірки інформації та інші. Правові гарантії дотримання прав людини під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.

7.3. Суб'єкти оперативно-розшукової діяльності та їх компетенція.

Система органів, уповноважених здійснювати оперативно-розшукову діяльність. Оперативні підрозділи Національної поліції України: система та структура. Розмежування компетенції між суб'єктами оперативно-розшукової діяльності. Організація діяльності оперативного підрозділу: планування, контроль, звітність.

7.4. Правовий статус та гарантії діяльності суб'єктів оперативно-розшукової діяльності.

Правовий статус суб'єктів оперативно-розшукової діяльності. Права суб'єктів оперативно-розшукової діяльності. Обов'язки суб'єктів оперативно-розшукової діяльності. Соціальний і правовий захист працівників оперативних підрозділів. Державні гарантії безпеки працівників та їх близьких осіб.

7.5. Підстави та процесуальний порядок здійснення оперативно-розшукової діяльності.

Фактичні та юридичні підстави проведення оперативно-розшукової діяльності. Порядок заведення, ведення та закриття оперативно-розшукових справ. Строки здійснення оперативно-розшукових заходів та підстави їх продовження. Припинення та поновлення обчислення строку ведення оперативно-розшукових справ. Отримання дозволу слідчого судді на проведення заходів, що тимчасово обмежують конституційні права. Правові наслідки порушення встановленого порядку проведення оперативно-розшукової діяльності.

7.6. Засоби оперативно-розшукової діяльності.

Поняття та класифікація засобів оперативно-розшукової діяльності. Практичне застосування оперативних обліків, інформаційно-аналітичних систем та спеціальних технічних засобів у діяльності оперативних підрозділів. Цифрові технології у діяльності оперативних підрозділів. Забезпечення захисту інформації та режиму секретності. Імітаційні та маскувальні засоби.

7.7. Оперативно-розшукові заходи: поняття, види та порядок проведення.

Поняття та класифікація оперативно-розшукових заходів. Планування та організація їх проведення. Тимчасове обмеження конституційних прав: підстави та гарантії. Документування результатів оперативно-розшукових заходів, зокрема у зоні бойових дій та прифронтовому регіоні. Правові наслідки порушення порядку їх проведення.

7.8. Участь оперативних підрозділів у проведенні негласних слідчих (розшукових) дій.

Правова природа негласних слідчих (розшукових) дій. Відмежування негласних слідчих (розшукових) дій від оперативно-розшукових заходів. Виконання доручень слідчого оперативними підрозділами. Документування та передача результатів негласних слідчих (розшукових) дій. Недопустимість доказів та типові процесуальні помилки. Особливості проведення негласних слідчих (розшукових) дій у прифронтовому регіоні в умовах воєнного стану.

7.9. Використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні.

Поняття результатів оперативно-розшукової діяльності та їх правовий статус у процесі доказування. Процесуальна легалізація матеріалів оперативно-розшукової діяльності. Критерії належності та допустимості доказів. Судова практика оцінки матеріалів оперативно-розшукової діяльності. Правові наслідки порушень при використанні результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні. Особливості легалізації та використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні в умовах воєнного стану.

7.10. Правові та організаційні засади конфіденційного співробітництва.

Поняття та правова природа конфіденційного співробітництва. Порядок залучення осіб до конфіденційного співробітництва. Права та обов'язки осіб, які конфіденційно залучаються до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності. Документування взаємодії та забезпечення анонімності. Державний захист осіб, які співпрацюють з оперативними підрозділами. Практичні та організаційні механізми оцінки достовірності отриманої оперативної інформації. Особливості захисту конфідентів та проведення співпраці у прифронтовому регіоні в умовах воєнного стану.

7.11. Координація та міжвідомча взаємодія у сфері оперативно-розшукової діяльності.

Поняття та форми взаємодії оперативних підрозділів з органами досудового розслідування. Планування оперативного супроводу кримінальних проваджень. Розмежування компетенції слідчого та оперативного працівника. Алгоритми спільних дій під час затримання та обшуку. Інформаційний обмін між підрозділами та органами досудового розслідування. Особливості координації дій у прифронтовому регіоні в умовах воєнного стану.

7.12. Міжнародне співробітництво та контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності.

Форми міжнародної взаємодії у сфері оперативно-розшукової діяльності. Міжнародна правова допомога. Співробітництво у протидії тероризму, незаконній міграції, торгівлі людьми. Розшук осіб та активів за кордоном. Поняття судового контролю за оперативно-розшуковою діяльністю. Відомчий контроль за оперативно-розшуковою діяльністю. Повноваження прокурора щодо нагляду додержанням законів при проведенні оперативно-розшукової діяльності. Механізми забезпечення дотримання прав людини та відповідальність за порушення норм оперативно-розшукової діяльності. Особливості міжнародного співробітництва та здійснення контролю за оперативно-розшуковою діяльністю в умовах воєнного стану.

IV. ЗРАЗОК ЗМІСТУ ЕЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ

Екзаменаційний білет атестаційного іспиту зі спеціальності 262 Правоохоронна діяльність формується для кожного здобувача індивідуально через систему СЕЗН ЗНУ на базі MOODLE із застосуванням сервісу для генерації випадкових чисел із попередньо завантажених завдань з кожної навчальної дисципліни і містить унікальний набір комбінацій тестів і кейсів. Приблизний перелік завдань в екзаменаційному білеті атестаційного іспиту виглядає наступним чином:

1. Теоретичний блок атестаційного іспиту

Теоретичний тестовий модуль №1

1. На чому згідно з законодавством базується Програма діяльності Кабінету Міністрів України?
 - A. На політичних позиціях та програмних завданнях Президента України.
 - B. На узгоджених політичних позиціях та програмних завданнях коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України.
 - C. На узгоджених політичних позиціях та програмних завданнях членів Кабінету Міністрів України.
 - D. На політичних позиціях та програмних завданнях Прем'єр-міністра України.

2. Який суб'єкт призначає всеукраїнський референдум про затвердження законопроекту щодо внесення змін до I, III, XIII розділів Конституції України?

- A. Верховна Рада України.
 - B. Президент України.
 - C. Конституційний Суд України.
 - D. Центральна виборча комісія.
3. Хто формує персональний склад Ради національної безпеки і оборони України?
- A. Президент України.
 - B. Прем'єр-міністр України.
 - C. Начальник Генерального штабу Збройних Сил України.
 - D. Міністр оборони України.
4. Які суб'єкти беруть участь у формуванні Конституційного Суду України?
- A. Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України.
 - B. Президент України, Верховна Рада України, Верховний Суд.
 - C. Президент України, Верховна Рада України, з'їзд суддів України.
 - D. Президент України, Верховна Рада України, Вища рада правосуддя.
5. Посадовий склад (кількість та перелік посад) новоформованого Кабінету Міністрів України визначається:
- A. Верховною Радою України за поданням Президента України
 - B. Верховною Радою України
 - C. Прем'єр-міністром України
 - D. Верховною Радою України за поданням Прем'єр-міністра України
6. Акти Кабінету Міністрів України видаються у формі:
- A. Постанов та указів
 - B. Постанов та наказів
 - C. Постанов та розпоряджень
 - D. Постанов, розпоряджень та наказів
7. За поданням якого органу здійснюється призначення судді на посаду?
- A. Вищої ради правосуддя
 - B. Вищої кваліфікаційної комісії суддів
 - C. Верховної Ради України
 - D. Вищої ради юстиції
8. Яка особа належить до суб'єктів, що сприяють здійсненню провадження у справі про адміністративне правопорушення?
- A. Потерпілий.
 - B. Суддя.
 - C. Свідок.
 - D. Прокурор.
9. Що належить до формалізованих національних джерел адміністративного права?
- A. Підзаконні юридичні акти.
 - B. Рішення Верховного суду України.
 - C. Правова доктрина.
 - D. Норми м'якого права.
10. Кого слід персонально інформувати про видання адміністративного акта, що зачіпає права великої кількості осіб?
- A. осіб, яким адресовано адміністративний акт

- В. осіб, права, свободи чи інтереси яких може зачепити адміністративний акт, навіть якщо він їм не адресований
- С. осіб, які можуть заявляти про певний колективний інтерес, зачепити який загрожує адміністративний акт
- Д. осіб, яким адресовано адміністративний акт, які можуть заявити про колективний інтерес, та права, свободи чи інтереси яких може зачепити адміністративний акт

11. На вирішення якої проблеми спрямовані соціальні послуги?

- А. життєвої проблеми, пов'язаної з недостатнім матеріальним забезпеченням
- В. проблеми управління певними галузями, інститутами, сферами народного господарства
- С. проблеми охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави
- Д. проблеми забезпечення інформацією про діяльність державних органів

12. У чому полягає адміністративна дієздатність?

- А. це фактична можливість бути суб'єктом адміністративного права, мати права й обов'язки адміністративно-правового характеру
- В. це спроможність своїми діями набувати та здійснювати права й виконувати обов'язки адміністративно-правового характеру
- С. це спроможність нести адміністративну відповідальність за свої дії
- Д. це спроможність бути суб'єктом адміністративних правовідносин

13. Що є ознаками державної служби?

- А. компетентність, стабільність, рівність та законність
- В. верховенство права, законність, професіоналізм, патріотизм
- С. професійність, служба в державних органах та їх апараті, виконання завдань та функцій держави, заробітна плата за рахунок державного бюджету
- Д. спеціальна підготовка, державна посада, виконання професійних повноважень, фіксована заробітна плата

14. Що складає зміст адміністративних правовідносин?

- А. виключно суб'єктивні юридичні права
- В. виключно суб'єктивні юридичні обов'язки
- С. суб'єктивні юридичні права та обов'язки
- Д. адміністративна правоздатність, дієздатність та деліктоздатність

15. Водій вчинив правопорушення, відповідальність за яке встановлено частиною 1 статтею 122 Кодексу України про адміністративні правопорушення ненадання переваги у русі пішоходам на нерегульованих пішохідних переходах. Працівник органів Національної поліції склав постанову про накладення стягнення й запропонував водієві сплатити штраф на місці вчинення правопорушення. Останній не заперечував. Як у даному випадку буде стягнуто штраф?

- А. Штраф стягується із застосуванням безготівкового платіжного пристрою.
- В. Порушник у супроводі працівника органу Національної поліції має сплатити штраф у найближчому банківському відділенні.
- С. Працівник органу Національної поліції має додати до постанови рахунок для сплати штрафу.
- Д. Порушник має сплатити штраф готівкою.

16. Виконавчим комітетом міської ради розглянуто справу про вчинення Б. адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 183 Кодексу України про адміністративні правопорушення. Який акт має прийняти виконавчий комітет при вирішенні даної справи?

- А. Розпорядження.

- В. Ухвалу.
- С. Рішення.
- Д. Наказ.

17. Органи Національної поліції як органи, уповноважені розглядати справу про вчинення адміністративного правопорушення, є :

- А. органами, для яких цей вид діяльності є одним із багатьох напрямків
- В. органами, для яких цей вид діяльності є основним
- С. органами, для яких цей вид діяльності є необхідним
- Д. органами, для яких цей вид діяльності не є необхідним

18. Особа, які зацікавлені у провадженні у справах про адміністративні правопорушення:

- А. особа, щодо якої здійснюється провадження
- В. потерпілий
- С. перекладач
- Д. немає правильної відповіді

19. Підвідомчість у справах про адміністративні правопорушення – це:

- А. визначена законодавством відособленість компетенції органу, який уповноважений здійснювати дії юрисдикційного характеру, які віднесені до його відання
- В. нормативна категорія, що регламентує соціальні обов'язки, котрі повинен виконувати індивід у силу суспільної необхідності
- С. вище моральне зобов'язання, що стало внутрішньою якістю і стимулом вільної поведінки особистості
- Д. відособлена органічна необхідність, що узгоджує особисті й суспільні інтереси

20. Підстава порушення провадження у справах про адміністративні правопорушення - це:

- А. з'ясування причин і обставин вчинення правопорушення
- В. направлення матеріалів для розгляду за підвідомчістю
- С. факт вчинення адміністративного правопорушення
- Д. всі відповіді вірні

Теоретичний тестовий модуль №2

1. Який зміст юридичного критерію неосудності?

- А. нездатність розуміти значення своїх дій і нездатність керувати своїми діями.
- В. нездатність вірно оцінити свої дії або керувати ними.
- С. нездатність усвідомлювати свої діяння або керувати ними.
- Д. нездатність вірно розуміти значення своїх дій або керувати ними.

2. В якій відповіді названа шкода, яка НЕ охоплюється поняттям тяжкі наслідки зґвалтування?

- А. смерть.
- В. середньої тяжкості тілесне ушкодження.
- С. самогубство.
- Д. каліцтво статевих органів.

3. Що є підставою виникнення судимості?

- А. вчинення кримінального правопорушення.
- В. повідомлення особі про підозру.
- С. призначення засудженому покарання.
- Д. обвинувальний висновок.

4. Визначте, яка мета характерна для бандитизму?

- A. незаконне збагачення.
- B. вчинення тяжкого чи особливо тяжкого кримінального правопорушення.
- C. залякування населення.
- D. напад на підприємства, установи, організації чи на окремих осіб.

5. Безстроковим видом покарання виступає:

- A. конфіскація майна
- B. пробаційний нагляд
- C. позбавлення волі
- D. громадські роботи

6. Протягом якого строку затримана особа повинна бути доставлена до слідчого судді для обрання щодо неї запобіжного заходу?

- A. Не пізніше 60 годин з моменту затримання.
- B. Не пізніше 72 годин з моменту затримання.
- C. Не пізніше 24 годин з моменту затримання.
- D. Не пізніше доби з моменту затримання.

7. Який із допитів не належить до окремих видів допитів?

- A. Свідка.
- B. Потерпілого.
- C. Експерта.
- D. Спеціаліста.

8. Хто з перерахованих осіб уповноважений збирати докази на стадії досудового розслідування?

- A. слідчий, прокурор, слідчий суддя, керівник органу досудового розслідування
- B. слідчий, прокурор
- C. слідчий, потерпілий, прокурор
- D. слідчий, прокурор, захисник

9. Чи допускається зустріч захисника з двома і більше підозрюваними одночасно?

- A. так, допускається якщо вони є співучасниками
- B. не допускається в жодному випадку
- C. так, допускається за письмовою згодою підозрюваних
- D. не допускається, якщо захисник заперечує

10. К. вчинив крадіжку. В процесі досудового розслідування було встановлено, що К. глухий і вчинив крадіжку, оскільки допомоги (900 грн.), яку він отримує як особа з інвалідністю не вистачає. Чи вправі К. скористатись правом на безоплатну вторинну правову допомогу?

- A. так, оскільки має фізичну ваду, яка не дозволяє у повній мірі реалізувати право на захист
- B. ні, оскільки крадіжка не є тяжким злочином
- C. так, оскільки він особа з інвалідністю, що отримує допомогу у розмірі, що не перевищує 5000 грн.
- D. ні, оскільки не відноситься до жодної з категорій громадян, які мають право на безоплатну вторинну правову допомогу

11. К скористувавшись правом на безоплатну правову допомогу, звернувся до слідчого із заявою про залучення захисника для захисту його інтересів. Заява була задоволена, захисник був залучений для здійснення захисту за призначенням. Хто буде нести витрати, пов'язані із наданням К. правової допомоги?

- A. близькі родичі підозрюваного
- B. підозрюваний
- C. держава
- D. члени родини підозрюваного

12. Хто складає реєстр матеріалів досудового розслідування?

- A. слідчий або прокурор
- B. слідчий за погодженням з прокурором
- C. керівник органу досудового розслідування
- D. прокурор

13. Адвокат не може бути притягнутий до відповідальності за:

- A. Невиконання договору
- B. Висловлену правову позицію у справі
- C. Порухення правил адвокатської етики
- D. Несплату податків

14. Якщо спір виник між юридичною особою та органом місцевого самоврядування щодо скасування нормативного акта, юрисдикція належить:

- A. Господарському суду
- B. Адміністративному суду
- C. Цивільному суду
- D. Конституційному Суду

15. Який із наведених суб'єктів не входить до системи органів правопорядку, але здійснює правоохоронну функцію?

- A. Національна поліція
- B. Служба безпеки України
- C. Державна митна служба
- D. Державне бюро розслідувань

16. Матеріали ОРД можуть бути використані як докази, якщо:

- A. Вони містять будь-яку оперативну інформацію
- B. Вони належним чином зафіксовані та отримані законним шляхом
- C. Вони підтверджені усними поясненнями оперативника
- D. Їх погодив керівник підрозділу

17. Суб'єктами ОРД є:

- A. Будь-які правоохоронні органи
- B. Лише органи досудового розслідування
- C. Органи, прямо визначені законом
- D. Усі органи виконавчої влади

18. Судовий контроль за втручанням у приватне життя здійснюється шляхом:

- A. Погодження керівником органу
- B. Постановлення ухвали слідчого судді
- C. Усного дозволу прокурора
- D. Повідомлення Міністерства юстиції

19. Рішення про заведення оперативно-розшукової справи приймає:

- A. Слідчий
- B. Суд

- C. Керівник оперативного підрозділу
- D. Міністр

20. Наслідком перевищення повноважень під час ОРД є:

- A. Автоматична законність доказів
- B. Визнання доказів недопустимими
- C. Обов'язкове закриття провадження
- D. Відсутність наслідків

2. Практичний блок атестаційного іспиту

Атестаційний екзаменаційний кейс №1

Президент України, виступаючи на засіданні Верховної Ради України, заявив, що в сучасних умовах внутрішньої політичної кризи (зокрема, коли український парламент не може сформувати новий склад уряду, а нинішній уряд гальмує реформи та ін.) та військових дій він як повноправний представник народу, за якого на виборах проголосувало більше 50% виборців, бере на себе всю повноту відповідальності за долю країни. Таким чином, оскільки як заявив Президент України, у нього з'являється право тимчасово, протягом одного року, видавати укази з тих питань, які згідно з Конституцією України визначаються та встановлюються законами, а Кабінет Міністрів України, відповідно, зобов'язаний неухильно виконувати такі укази.

Дайте конституційно-правову оцінку заяв Президента України. Назвіть повноваження Верховної Ради України як парламенту. Чи можуть бути такі повноваження тимчасово або не тимчасово передані іншим органам?

Атестаційний екзаменаційний кейс №2

У підготовчій частині судового засідання по обвинуваченню Проніна, Маслова й Захарчука у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 152 КК України (згвалтування, вчинене групою осіб), обвинувачений Пронін заявив клопотання про проведення закритого судового засідання. Суд відмовив у задоволенні клопотання обвинуваченого, мотивуючи відмову тим, що ні потерпіла, ні інші обвинувачені не наполягають на розгляді кримінального провадження в закритому засіданні.

Чи правильно вчинив суд? Що означає гласність судового розгляду? У яких випадках допускається закритий судовий розгляд?

V. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Адміністративне право та адміністративний процес. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, А. Берлач та ін. ; за заг. ред. В. Галуцька, В. Фелика. Вид. 5-те. Одеса : Видавництво «Юридика», 2025. 700 с.
2. Адміністративне право України : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Право» освітньо-професійної програми «Право»/ за заг. ред. Т.О. Коломоєць. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2023. 180 с.
3. Адміністративний процес : навч. посіб. / О.Ю. Салманова, А.Т. Комзюк, С.М. Гусаров та ін. ; за заг. ред. О.Ю. Салманової, А.Т. Комзюка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2022. 412 с.
4. Адміністративно-судове процесуальне право : підручник. за заг.ред. Д.В. Лученка ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2024. 696 с.
5. Албул С. В., Єгоров С. О., Поляков Є. В., Щурат Т. Г. Оперативно-розшукова діяльність : навчальний посібник / за заг. ред. проф. С. В. Албула. Одеса : ОДУВС, 2023. 375 с.

6. Бараннік Р. В. Судові та правоохоронні органи України : підручник. Київ : Юрінком Інтер, 2025. 620 с.
7. Берзін П. С., Волинець Р. А., Птащенко Д. С. Кримінальне право. Загальна частина : практикум : навчальний посібник / за ред. П. С. Берзіна. Київ : Алерта, 2023. 608 с.
8. Вереша Р. В. Кримінальне право України. Загальна частина. Вид. 11-те, перероб. та допов. Київ : Алерта, 2025. 610 с.
9. Верлос Н. В. Конституційне право : навчальний посібник у схемах і таблицях для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Правоохоронна діяльність» освітньо-професійної програми «Правоохоронна діяльність» : в 2 ч. Ч.1 Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2023. 180 с.
10. Загальне адміністративне право : підручник / за заг.ред. Р.С. Мельника. Видання друге. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2023. 688 с.
11. Коломоєць Т.О., Кремова Д.С. Адміністративне право України : практикум для здобувачів з ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Правоохоронна діяльність» освітньо-професійної програми «Правоохоронна діяльність». Запоріжжя: ЗНУ, 2021. 189 с.
12. Конституційне право України : підручник. 11-е видання: (присвячене 30-ій річниці заснування юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет») перероблене та доповнене. Ужгород : РІК-У, 2023. 536 с.
13. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / за заг. ред. В. М. Бурдіна, В. І. Маркіна. Київ : Юрінком Інтер, 2025. 1148 с.
14. Кримінальний процес : підручник / І. В. Басиста, Р. І. Благута, І. В. Гловюк та ін. ; за заг. ред. А. Я. Хитри, Р. М. Шехавцова. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. Ч. 1. 492 с.
15. Кримінальний процес: підручник / кол. авт.; кер. авт. кол. канд. юрид. наук, доц. В. М. Федченко. 3-є вид., доп. і перероб. У 2-х ч. Ч. 2 “Судове провадження”. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 276 с.
16. Панкратова К. О. Кримінальне право : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Правоохоронна діяльність» освітньо-професійної програми «Правоохоронна діяльність» : в 2 ч. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2025. Ч. 1. 225 с.
17. Пекарський С. П. Основи оперативно-розшукової діяльності підрозділів кримінальної поліції : навчальний посібник. Київ : ВД Дакор, 2022. 186 с.
18. Плутицька К. М., Панкратова К. О. Кримінальне право (Особлива частина) : курс лекцій для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Правоохоронна діяльність» освітньо-професійної програми «Правоохоронна діяльність» : в 2 ч. Частина 2. Запоріжжя: ЗНУ, 2024. 234 с.
19. Плутицька К. М., Панкратова К.О. Кримінальне право (Особлива частина): курс лекцій для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Правоохоронна діяльність» освітньо-професійної програми «Правоохоронна діяльність» : в 2-ох частинах. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2023. Ч. 1. 208 с.
20. Попович О. В., Томаш Л. В., Латковський П. П., Бабій А. Ю. Кримінальне право України. Особлива частина : навчальний посібник. Чернівці, 2022. 319 с.
21. Судові та правоохоронні органи України : навчальний посібник / М. А. Макаров, А. С. Симчук, М. Й. Кулик, Ю. В. Терещенко, С. В. Харченко. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2022. 656 с.
22. Тertiшник В. М. Конституція України: науково-практичний коментар. Київ : Алерта, 2022. 430 с.